

Helsingin



SUOMALAINEN
KLUBI

Klubilehti 1/2008



HELSINGIN METROPOLIALUEELLA suuria mahdollisuuksia

Helsingin Suomalainen Klubi on kulttuuriklubi

Hanki langaton netti!

Hankkimalla Elisa Mobiililaajakaistan ja tietokoneeseen kytkettävän Vodafonen USB-modeemin voit surffata netissä rajattomasti kiinteällä kuukausihinnalla, ja voit tehdä sen missä vaan.



Elisa
Mobiililaajakaista
alk. **9,90 €/kk***

* Nopeus 384 kbit/s, sisältää kotimaan tiedonsiirron.

Vodafone Mobile Connect -modeemi

Käytä internetiä milloin ja missä vain Vodafone Mobile Connect -modeemin avulla. Nopeutta yhtä paljon kuin kotilaajakaistassa – jopa 2 Mbit/s.

Make the most of now



Vodafone
USB-modeemi
5 €/kk



Elisa Mobiili-
laajakaistapaketti
alk. **14,90 €/kk**
24 kkn sopimus, yht. 361 €

Tarkista 3G-matkapuhelinverkon kattavuus ja tiedonsiirtonopeus osoitteesta: www.elisa.fi/kuuluvuus. Elisa Mobiililaajakaista käyttää nopeusluokan huomioiden parasta saatavilla olevaa nopeutta. Nopeus riippuu saatavilla olevasta matkapuhelinverkon tiedonsiirtonopeudesta. 24 kkn sopimus. Elisa Mobiililaajakaista -liittymän hintaan kuuluu tiedonsiirto kotimaassa. Ulkomailla roaming-hinnaston mukaan. Avausmaksu 2,90 €. Muut hinnat: Puhelut 0,085 €/min, tekstiviestit 0,085 €/kpl. Lisätietoja Elisa Etusopimuksesta ja Bonuksesta sekä rekisteröitymisohjeet www.elisa.fi/edut.



Sisältö

Sisältö 1/2008

- 4 Puheenjohtajalta
- 6 Toiminnanjohtajalta
- 8 Päätoimittajalta
- 10 Teatterinjohtajan elämäankaari yhdellä viivalla
- 14 HELSINGIN SUOMALAISEN KLUBIN JÄSENKORTTI
- 15 Ajankohtaista Helsingin Suomalaisen Klubin säätiöstä
- 17 Kaksi vuosikymmentä Klubin sihteerinä
- 19 Talviretki Viroon
- 20 biljardia ja muutakin yhteistä toimintaa
- 22 Klubin kuoro yllättää jälleen
- 24 KIRJASTOMME ON RAUHALLINEN LUKUNURKKAUS
- 26 Seppo Kanerva kutsuu Venäjän sydänmaille tutustumaan toisen maailmansodan ratkaisuvaiheisiin
- 28 MC KLUBI perustettu
- 30 Kantapöydässä
- 32 Talvisodan lentäjävangit
- 37 Kevään 2008 OHJELMA
- 45 Jänisjahti Kotkaniemssä
- 46 Journalisti Pohtolan ilta
- 48 Kirjailta
- 50 Helsingin metropolialueella suuria mahdollisuuksia
- 57 JUHLAPUHE MERKKIPÄIVÄILLASSA
- 61 Suomen valtio syntyi vaiheittain
- 64 KOSOVO PUHUTTAA
- 67 Mannerheimin muistelmien synty
- 73 Helsingin Suomalainen Klubi 2008

Helsingin Suomalainen Klubi -lehti

Julkaisija: Helsingin Suomalainen Klubi ry (www.klubi.fi)
Kansakoulukuja 3. 00100 Helsinki
puh. + 358 9 586 8830 fax + 358 9 5868 8370
Ilmestyy jäsenlehtenä neljä kertaa vuodessa
Päätoimittaja: Leif Eklöf
Graafikko: Yrjö Klippi
Kuvat: Klubimestarit
Toimitusneuvosto: vakinaiset kirjoittajat
Forssan Kirjapaino, Forssa 2008

www.klubi.fi

Tavoitteellisesti ja vastuullisesti



Matti Packalén

■ ■ Kevätkokouspäivä lähestyy ja on ilo todeta viime vuoden olleen numeroil-la mitaten ylijäämäinen ja edellisvuotta parempi.

Yhdistystoiminnalle on taloudellisten tavoitteiden asettaminen haasteellista. Koska maksimointi terminä ei oikein tunnu hyvältä lienee tässä yhteydessä tarkoituksenmukaisempaa puhua taloudellisen tasapainon tavoitteesta.

Menojen ja tulojen yhtäsuuruus, nol-latulos, on klubimme tapaisen yleishyö-dyllisen yhteisön luonnollinen tavoite. Klubimme ei tavoittele voittoa, mutta taseessamme olevan velan takaisinmak-samiseksi on vuosittain saavutettava sel-lainen ylijäämä, että velan takaisinmak-su on mielekkäänä aikana mahdollista. Meidän tapauksessamme ylijäämän on lisäksi pystyttävä kattamaan myös ne, joskus yllätyksellisetkin, menot, jotka kiinteistömme tekninen ylläpito ja arvon säilyttäminen aiheuttaa.

Tätä tavoitetta kohti olemme nyt matkalla.

Jäsenmäärämme saavutti vuoden vaih-teessa 2600:n rajan. Ja kasvaa.

Tällaisen joukon palveleminen, var-sinkin, kun se tehdään pääosin vapaa-ehdoisin voimin, on haastava tehtävä. Tarkoituksenmukainen työnjako, hyvä kommunikaatio ja päällekkäistöiden välttäminen on silloin keskeistä.

Hyvä hallintotapa, eräänlainen muoti-käsite nykyään, on meillekin tärkeä ta-voite ja sen saavuttamista auttaa par-haillaan hallinnossa ja toimikunnissa lä-pikäytävä vastuutusprojekti.

Aatetta unohtamatta

Sääntöjemme mukaan me edistämme moninaisesti yhteiskunnallista keskuste-lua ja -harrastusta ja vaalimme suoma-laisuutta, suomalaista kulttuuria ja pe-rinteitä.

Aihepiirin ympärillä järjestämämme ti-laisuudet ja jäsenkunnan osallistuminen niihin kertoo onnistumisesta. Nykyään klubi järjestää tai tukee järjestettyä ohjel-maa keskimäärin yli joka toisena klubin aukiolopäivänä.

Mutta uutta tarvitaan: Kiinnostava tässä suhteessa on ollut viime vuonna perustamamme Klubin säätiö, jonka tehtävä on Klubin arvojen ja sääntöjen mukaisten projektien varainhankintaan ja taloudelliseen tukemiseen osallistu-minen. Se huolehtii osaltaan Suomen Kansan Sähköisen Muistin olemassa ole-vien hankkeitten ylläpidosta ja uusien kehittelystä. Lisäksi sillä on kunnia to-teuttaa Mikko Pohtolan Muistorahaston puitteissa nuorille suunnattua kulttuuri-perinneyötä.

Taloudellisesti Säätiö on edellä tavoit-teitaan. Tästä kiitos kuuluu sekä yllä-mainituille rahastoille että klubilaisten

lahjoituksille. Lahjoituksista on erityisesti mainittava klubiveli talousneuvos Antero Virtasen säätiölle ja Mikko Pohtolan Ra-hastolle osoittama merkittävä summa.

Kiitokset tuesta

Hyvää kevään odotusta!

Matti Packalén
Puheenjohtaja

Hyvät Klubiveljet



Jyrki Berner

■ ■ Vuoden 2008 alun perusteella kuluva vuotta voi kutsua muutoksen vuodeksi. Säiden osalta vuosi on alkanut konkreettisen muutoksen merkeissä. Tammi-helmikuussa lämpötila oli lämpimin miesmuistiin. Se ei tosin kokemuksen mukaan ole kovin pitkä. Pakkaspäiviä on ollut vain muutama eikä lumesta ole tätä kirjoitettaessa tietoaakaan. Muutama aurinkoinen päivä tuntui ”normaalilta” huhtikuun päivältä ja muuten oli sateista ja harmaata.

Vaikka klubin toimintaan säät eivät vaikutaakaan, myös klubivuosi alkoi muutoksen merkeissä. Kaksi vuosikymmentä Klubin hengettärenä toiminut johtokunnan sihteeri Marita Enqvist päätti pitkän

työrupeamansa Klubilla. Maritan taustalla tekemä työ, joka valtaosalle jäseniä on näkymätöntä, oli arvokasta. Tapa, millä hän sen teki, oli viimeisen päälle klubihenkistä. Kaikki Maritan kanssa näinä kahtenakymmenenä vuotena työskennelleet johtokunnan ja toimikuntien jäsenet ja henkilökunta muistavat hänen positiivista luonnettaan lämmöllä. Toivotan hänelle mitä parhainta menestystä.

Jotain sentään säilyykin. Vettä ja synkkyyttä uhmaten klubiveljet ovat entiseen tahtiin suunnanneet kulkunsa Klubin tilaisuuksiin. Esimerkiksi Klubin perinteistä merkkipäiväiltaa kokoontui viettämään ennätyselliset yli 100 klubiveljeä. Klubin ohjelman ajankohtaisuuskin näyttää säilyvän, kun ylipormestari Jussi Pajusen esitelmä Helsingin metropolialueen mahdollisuuksista kansainvälisessä kilpailussa osui erinomaisen ajankohtaiseen hetkeen, päivään jolloin Helsinki laajeni. Myös Klubin suosio näyttää säilyvän. Uusia jäsenhakemuksia tulee jatkuvasti. Ilahduttavaa on, että jäseniksi suositeltujen ikäjakama on laajentunut.

Vuosi 2008 on historiallisen muutoksen merkkivuosi. Suomen sodasta tulee vuonna 2008 kuluneeksi 200 vuotta. Tämä ja ensi vuonna Suomen liittämistä Venäjään ja sen vaikutuksista tullaan järjestämään monia tapahtumia ja seminaareja. Klubilaiset saattoivat lähteä merkkivuosiin paalupaikalta, kun aiheen

parhaat asiantuntijat ruotivat historiallisten tapahtumien syitä, kulkua ja seurauksia.

Klubille ja jäsenille positiivinen muutos on pitkään vireillä olleen jäsenkortin toteutuminen. Monipuolisen kortin tarjoamia mahdollisuuksia selvitetään ja pyritään ottamaan käyttöön sitä mukaan, kun resurssit sallivat. Alkuvaiheessa jäsenkorttihankkeen yhteydessä toteutetun jäsentietojen päivitysjärjestelmän on suunniteltu parantavan tiedon kulkua jäsenten ja klubin hallinnon välillä. Kortti luo edellytykset ottaa tulevaisuudessa käyttöön monia jäsenkuntaa ja Klubin käyttöä palvelevia toimintoja.

Viimeinen maininnan ansaitseva muutos on se, että Klubi solmi viime vuoden lopulla yhteistyösopimuksen Brysselissä toimivan klubin kanssa. Nyt klubilaisilla on mahdollisuus kaupungissa käydessään vierailla omaa Klubiamme paljon nuoremmissa, mutta puitteiltaan loisteliaassa klubissa International Club Château Sainte-Annessa. Ne, joilla ei ole mahdollisuutta vierailla klubilla, voivat tehdä virtuaalimatkan klubille osoitteessa <http://www.chateau-sainte-anne.be/public/en/>.

Hyvää kevään alkua!

Klubiterveisin Jyrki Berner

KULTTUURIMATKA TALLINNAN KUMUUN 19.4.2008

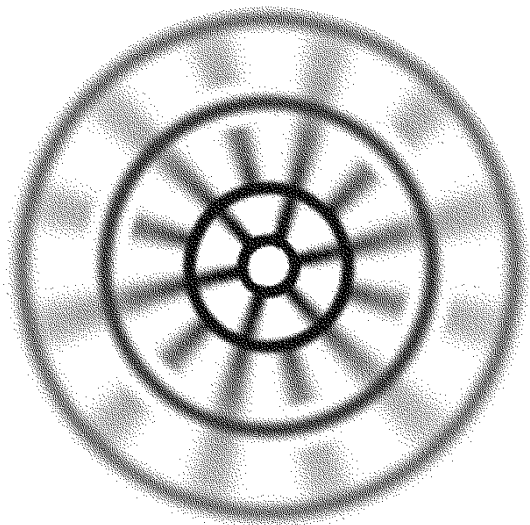
Klubin järjestää tutustumiskäynnin Tallinnan nykytaiteen museoon KUMUUN 19.4. Matkan vetäjänä toimii klubiveli Antti Lassila. Meno Tallinnaan tapahtuu aamulla ja paluu illalla. Matka toteutetaan, mikäli halukkaita ilmoittautuu riittävästi.

Ilmoittautuminen Klubimestareille mieluiten hovimestarisevelluksen avulla tai sähköpostilla 28.3.2008 mennessä.

Klubilehti paremmin jäseniä palvelevaksi



Leif Eklöf



■ Vuoden ensimmäisen klubilehden pääjuttu on Helsinki-aiheinen. Ylipormestari Jussi Pajunen vieraili Klubilla samana päivänä, kun Sipoo- asia sai päätöksensä korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Aarno Kailan kirjoituksen kuvitukseksi saimme hienoja Kimmo Pälikön Helsinki-kuvia. Klubihuoneessamme olevat jäsenistön kuvat ovat myös Pälikön taiteilemia.

Klubilehden linjaa on pohdittu toimitusneuvostossa. On katsottu, että jatkossa lehdessä kerrotaan nykyistä enemmän tulevista tapahtumista. Tässäkin lehdessä tuodaan esiin muutama tärkeä tuleva tapahtuma. Lehden keskiaukeamalla on jälleen luettelomaisesti ohjelma kesään asti. Mahdolliset muutokset ja täydennykset ohjelmiin näkyvät Klubin nettisivuilla. Aiemmin erikseen kirjeenä lähetettyjä tiedotteita ei enää julkaista (Poikkeuksena on elokuun alun jäsen-tiedote, joka postitetaan kirjeenä kesän jälkeen). Lehden ohjelmanuettelo on tarpeeksi tarkka. Tiedottamista täydennetään sähköisillä tiedotteilla. Tästä syystä on tärkeää, että jäsenistö käyttää jäsenkortin tunnuksia ja päivittää sähköposti-osoitteensa.

Tässä lehdessä julkaistaan myös Klubin johtokunnan yhteystiedot sekä eri

toimikuntien henkilöt. Valinnat tehtiin johtokunnan osalta syyskokouksessa ja toimikuntien osalta johtokunnan järjestäytymiskokouksessa tammikuun alussa. Toimikuntiin voi ja kannattaa ottaa yhteyttä vaikkapa ehdotusten ja kommenttien muodossa. Jäsenistön palaute on toiminnan kehittämisessä ensiarvoisen tärkeää.

Lehdessä on yhteistoimintaklubien toiminnasta kertova Jari Karpakan artikkeli. Klubeilla on keskenään vierailumahdollisuus kunkin klubin sääntöjen puitteissa. Jäsenkortilla voit osoittaa olevasi meidän klubimme jäsen, jos haluat tehdä vierailuja.

Leif Eklöf
päätoimittaja

TENNISMATKA HANGON RINTAMALLE 10.6.-11.6

Tennismatka kimppakyydein on suunniteltu toteutettavaksi 10.6. aamulla noin kello 9.00 lähtien Hankoon paluun ollessa 11.6. illan-suussa. Hangon tenniskentillä pelataan molempina päivinä tennistä 3-4 tuntia round robin – nelinpeleinä. Oheisohjelmaan sisällytetään Hangon rintaman historiaa ja kesäkaupungin nähtävyyksiä ja kulttuuria. Matkan hintahaarukka tenniskenttien vuokran, majoituksen ja ruokailujen sekä mahdollisten sisäänpääsymaksujen osalta on hintahaarukassa 100-150 euroa per osanottaja. Hangon tennisretkestä kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä matkan ohjelman viimeistelyä varten klubin "tennisvastaavaan Jussi Nesteseen maaliskuun puoliväliin mennessä, puh 050-5883250 tai jussi.neste@talintenniskeskus.fi. Pelikuvien organisoimiseksi osanottajien mieleiseksi mukaan mahtuu enintään 20 innokasta retkiohjelmaan ja sen kustannuksiin sitoutuvaa tennisharrastajaa.

Teatterinjohtajan elämänkaari yhdellä viivalla



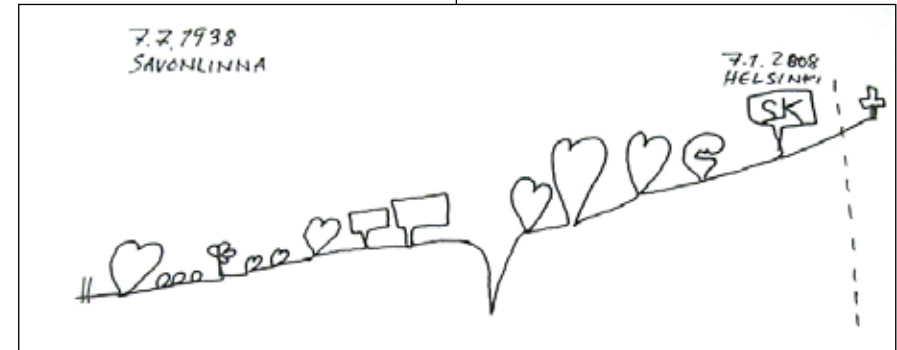
Elämänkaariviivalle löytyi inspiraation lähteitä Ylppö-kabinetista.

Kuinka kiteyttää 70-vuotinen elämänkaari ja 334-sivuinen muistelmateos yhdeksi kuvioksi, joka tulee piirtää kolmessa minuutissa kynää nostamatta? Kyllä se on mahdollista, kun on avara sydän ja aimo annos elävää mielikuvitusta, kuten Komediateatteri Arenan johtajalla ja Suomalaisen Klubin ohjelmatoimikunnan jäsenellä, Erkki "Ere" Kokkosella. Se tuli todistetuksi Ylppö-kabinetissa. Lopputulos näkyy oheisesta piirroksista, jonka yläreunaan olin kirjoittanut kaksi päivämäärää: 7.1.1938 Savonlinna, jolloin Ere Kokkonen syntyi Väinö ja Elna Kokkoson lapseksi, ja 7.1.2008 Helsinki, jolloin istuimme nokakkain Klubilla.

■ ■ Tehtävää ehkä helpotti se, että viime vuonna oli ilmestynyt Ere Kokkoson kirja "Muisti palailee pätkittäin". Kirjoitusprosessi oli siten vielä tuoreessa muistissa. Olimme sopineet vain siitä, että annan tyhjän paperilappusen ja kynän enkä keskeytä taitelijaa, mutta että otaisin tulkintakeskustelun nauhalle. Niin myös tapahtui.

Sydämiä, kuvaruutuja ja rotko

Sydämet hallitsevat elämänkaarta. Ensimmäinen sydän kuvaa lapsuuden kotia. "Se oli rakkauden, lämmön ja turvallisuuden tyyssija. Isä työskenteli talvisin Schaumanin vaneritehtaan remonttiverstaassa ja seilasi kesäisin Pehr Schau-



Sydämiä, kuvaruutuja ja rotko. Ere Kokkoson elämänkaari yhdellä viivalla kynää nostamatta.

man-nimisen hinaajan konemestarina. Äiti oli aluksi ompelijatar, mutta siirtyi myöhemmin Pääskylahden lastentarhan keittäjättäreksi. Parempia ammatteja ei pieni poika olisi vanhemmiltaan voinut toivoa - isä opasti koneiden maailmaan, äiti huolehti ammattilaisen taidoilla ruuasta ja vaatetuksesta. Asuimme Pitkäksi kasarmiksi nimetyssä, venäläisten upseerien hevostallista kymmenen perheen asunnoiksi päättyneessä puisessa rakennuksessa." Isän ja äidin vaikutus heijastuu teatterinjohtajan koko elämänuraan.

Kolme pientä ympyrää kuvaavat jalkapalloa, vuosikaudet jatkunutta urheiluharrastusta. Niihin sisältyy myös "Raitius- ja urheiluseura Zoom" ja lukuisat mielikuvittelliset pelit ja vekottimet sekä tietysti Lakiston golfkenttä.

Neliapilaa Ere kuvaa "onnenpotkuksi – pääsin kaikesta huolimatta ylioppilaaksi". Sitä ennen mielessä olivat väikyneet papin, kirjailijan, näyttelijän, kenraalin ja atomifyysikon urat. Myöhemmin väitöskirjan kirjoittaminenkin oli vakavasti mielessä.

Nykyinen ohjaaja, käsikirjoittaja ja teatterinjohtaja ohittaa kaksi seuraavaa, pientä sydäntä kuin ohimennen, vaikka niihin sisältyy vahvoja, maailmankuvaan liittyviä arvolatauksia. "Armeijan aikana tajusin isänmaan merkityksen ja harkitsin jopa sotilasuraakin. Silloin siihen ei liittynyt niinkään aseita, vaan tunne itsenäisyydestä ja uhrauksista, joita sen puolesta oli tehty." Toinen sydän kuvaa teatteria ja näyttelemistä. "Olin vasta kymmenvuotias, kun istuin Schaumanin

ruokalassa seuraamassa tehtaan näytelmäkerhon esitystä ja tajusin haluavani olla itse tuolla näyttämöllä. Huomasin rakastavani teatteria.” Oman teatterin unelman juuret tunkeutuvat syvälle elämänkaaren alkuvuosiin.

Seuraavat, suuremmat sydämet liittyvät naisuuksiin. Niiden väliin Ere Kokkonen on piirtänyt pienemmän ja suuremman suorakaiteen sekä syvän rotkon. Ensimmäinen oli Tarja-Tuulikki Tarsala, ”Tarsis”, sitten Leena-Maija Jokinen, ”Titta” ja lopuksi Anna-Maija Kokkonen. Väliin mahtuu suurikokoisin sydän, ”elämäni suurin hetki”, Kiti-tyttären syntyminen vuonna 1974.

Suorakaiteet kuvaavat itse asiassa teatterijohtaja Ere Kokkonen elämänuran suurimpia ja tunnetuimpia symboleja, televisioruutua ja elokuvateattereiden valkokankaita. On kuvaavaa hänen elämänsä tunnearvot ja tapahtumat niiden ohitse, etualalle. Hyvin dokumentoidussa ja mielenkiintoisessa kirjassaan hän kertoo ohjaustöistään taustoista ja luettelee ne kaikki liitteessä. Niitä on yhteensä 84. Lista alkaa vuonna 1961 valmistuneesta tv-sarjasta Hilma ja Akseli ja päättyy viimesyksyiseen revyyseen Lumikki ja älykkäpiöt. Mukana ovat kaikki Turhapurot ja Väepeli Körmyt, ohjaukset televisio-teatterissa, Kuopion kaupunginteatte-



Kiti-muru ja isukki. Kuva Ere Kokkonen kotialbumista. Elämänkaaren jyrkkä rotko on ohitettu.

rissa, Pyynikin kesäteatterissa ja Savoy-teatterissa sekä tietysti Arenan revyyt, musikaalit ja komediat. Arto Paasilinna ja Hurmaava joukkoitsemurha on Arenateatterin ohjelmistossa tänä keväänä.

Rotko vetää vieläkin miehen hiljaiseksi. Se kuvastaa täydellistä romahdusta, pohjakosketusta. Alkoholismia, avioeroa ja työttömyyttä. Mutta se kuvastaa myös tärkeää päätöstä, nousua ja sitkeyttä. Ylppö-kabinetissa tunsin esittäväni yhden miehen teatteria, joka oli vankassa ohjauksessa. Ere piti nimittäin ”ehdotoman tärkeänä”, että minä otin iltapalallamme kaikki traditionaaliset juomat, snapsin, punaviinin ja calvadosin. Hän joi itse vain raikasta raanavettä.

Elämänkaarikuvion loppuosassa on myös predator, tietokonepelien saalistaja. Teatterinjohtajan ääni kiristyy aavistuksen verran. ”Koin yhden elämäni suurimmista järkytyksistä. Elinikäinen

unelmani oli siirtymässä toisiin käsiin.” Teatterin kaappausyrityksestä on kertomus luvussa ”Kun taivas putoaa”.

Siellä ovat myös kirjaimet SK, Suomalainen Klubi. ”Se on tällä hetkellä kiintopisteeni. Jossakin vaiheessa tulee sitten hautausmaan risti.”

Tärkein perusoikeus on muuttaa mieltään

Kerroin etukäteen, että tulen iltapalamme aikana esittämään vain kaksi kysymystä: millainen on elämänsä ja millainen on maailmankatsomuksesi? Hymyilimme. Ei aivan pieniä kysymyksiä!

Lähtökohtana on 5.12.2005 kirjoitettu runo, joka on julkaistu myös muistelmissa: ”Synnyin ja kuolin tuntematon rajana molemmin puolin.” Se on mielenkiintoisesti sanottu. Kysyin perusteluja.

”Olen maltillinen epäilijä. Suhtaudun elämään epäillen. En oikein usko mihinkään sellaisenaan. Tarkkailen elämääni kaiken aikaa. Ehkäpä noudatan tässä isäni neuvoa. En hyväksy mitään sellaista ideologiaa, en poliittista enkä uskonnollista, jossa sanatarkasti määrätään elämään jonkin ajatuksen perusteella. Ajattelen, että elämä tuo eteeni joka päivä uusia asioita. Pyrin elämään sen mukaisesti. Ihmisen tärkein perusoikeus on muuttaa mieltään!”

Tällainen elämänsäsenne tuo mieleeni uteliaisuuden. Ihmistähän on sanottu

uteliaaksi eläimeksi. Häntä kiinnostaa rajan toisella puolella oleva tuntematon. Mitä oli ennen syntymistä? Mitä on kuoleman jälkeen? Mutta myös arkielämään kuuluvien rajojen takana oleva tuntuu usein houkuttelevalta.

”Mutta toisten ihmisten elämää en halua muovailta tai muokata. Tehtävänäni on tehdä ihmisten elämästä mukavampaa! Juuri siihen liittyy viihteen tekeminen. Kyseenalaistan sillä tietysti asioita ympärilläni ja yhteiskunnassa yleensä, mutta ennen kaikkea pyrin viihdyttämään ihmisiä. Huumori on tärkeää, eivät vitset! Huumori on enemmän. Se on elämänmuoto ja suhtautumistapa.”

Itselleenkin on lupa nauraa: ”Huomionarvoista on, että vielä yli kahdenkymmenen yhteisen vuoden jälkeen Anna-Maija hymyilee noinkin iloisesti (Paris Latin Cabaret-ravintolassa), sillä ei ole ollut helppoa kestää neljännesvuosisataa kiukuttelevaa, itsepäistä ja älyttömiin yrityksiin jatkuvasti sotkeutuvaa miestä.”

Ja lopuksi: ”Tätä kaikkea yhdistää suvaitsevaisuus. On suvaittava toisinaisetelijoita, erilaisten ideologioiden kannattajia (vaikka en itse kuulu niihin) ja alkoholinkäyttäjii (vaikka en itse käytä sitä). Pitää suvaita myös itseään älykkäämpiä, joita tämä maailma tuntuu olevan täynnä!”

Weijo Pitkänen

HELSINGIN SUOMALAISEN KLUBIN JÄSENKORTTI

■ ■ Uusimman jäsenluettelon mukana postitettiin jäsenkortti ja se on saapunut helmikuun puolivälissä kirjeenä. Kortti on huippumoderni ns. RFID- sirukortti. Siru on kortin sisällä, eikä sitä näe ulkopuolelta. Tämä teknologia antaa jatkossa paljon mahdollisuuksia. Samaa tekniikkaa käytetään mm. HKL:n bussikortissa. Parhaillaan harkitaan klubihuoneen ja kirjaston lukitsemista siten, että kortti avaisi oven. Tämä siksi, että mainitut tilat on tarkoitettu vain Klubin jäsenille. Aikanaan korttiin voi ”ladata” arvoa, jota voi käyttää ravintolassamme. Asiasta neuvotellaan parhaillaan.

Kortin tunnuksilla voi päivittää oman kuvansa seuraavaan jäsenluetteloon. Kuvan tulisi mieluummin olla värillinen. Muista solmio! Hyvin tärkeää on tarkastaa, että oma sähköpostiosoite on oikein. Klubin tiedottaminen ”sähköistyy” nopeasti. Myös omat harrastetiedot kannattaa päivittää. Jatkossa tullaan suuntaamaan eri asioiden harrastajille omaa sähköpostia.

Klubikortin omistajille tarjoaa jo tätä kirjoitettaessa viisi eri yritystä jäsenetuja. Tavoitteena on saada aluksi kymmenen eri alojen yritystä tähän mukaan. Yli 2600 jäsenen kohderyhmä on kiinnostava. Klubin jäsenrekisteriä ei luovuteta talon ulkopuolelle eikä ole annettu lupaa postittaa mainoskirjeitä osoitteisiimme.

Klubilehdessä on toki mainontaa ja nyt tämän kortin kautta voivat yritykset lähestyä jäsenistöä.

Päivityssivuilla voit halutessasi antaa yrityksesi ja organisaatiosi yhteystietoja. Näitä tietoja tullaan käyttämään syksyllä kun julkaisemme sisäisillä sivuilla ”keltaiset sivut”. Tästä tulee luettelomainen tietopankki, josta voi itse kullekin olla hyötyä. Tällainen julkaisu tuli kirjeenä jäsenistölle yli 10 vuotta sitten.

Ominaisuuksiin pääsee osoitteesta:
www.klubi.fi/edut

Ensimmäisinä yrityksinä jäsenetuja tarjoavat:
Kiinteistömaailma Etelä-Töölöntori
Komediateatteri Arena
Lakiasiaintoimisto Haukanhovi
Suomen Puheopisto
Veho Autotalot
Classic Live

Lisätietoja

Leif Eklöf
webmaster
050-5762538

Ajankohtaista Helsingin Suomalaisen Klubin säätiöstä

■ ■ **Helsingin Suomalaisen Klubin säätiö on aloittanut varsinaisen toimintansa.** Säätiöllä on myös neljä erityisrahastoa, mikä merkitsee, että lahjoittajat voivat olla myötävaikuttamassa siihen, mihin erityisiin tarkoituksiin lahjoitusvaroja tullaan käyttämään. Säätiöllä on sen ohella oma yleinen varallisuutensa, jonka suhteen jo säätiön sääntöjen tarkoituksäännös määrittää varojen käyttötarkoituksen. Vuoden 2007 lopulla perustettujen erityisrahastojen toimialat ilmenevät niiden nimistä, Sibelius rahasto, Mannerheim rahasto, Mikko Pohtola rahasto ja Arvo Ylppö rahasto. Näistä rahastoista Mikko Pohtola rahasto on ns. muistorahasto ja muut ovat ns. omakatteisia rahastoja. Kunkin niistä tarkoituksena on rahastoille nimensä antaneiden säveltäjämestari Jean Sibeliuksen, Marsalkka Mannerheimin, lehdistöneuvos ja kunniapuheenjohtajamme Mikko Pohtolan sekä arkkiaatri Arvo Ylppön elämäntyön tunnetuksi tekeminen. Sibeliuksen, Mannerheimin ja Ylppön osalta tarkoituksena on tukea Helsingin Suomalaisen klubin, tavaramerkillä suojatun ainutlaatuisen Suomen historiasta kertovan internet-sivuston, Suomen Kansan Sähköinen Muisti (SKSM), yhteydessä olevien sivustojen ylläpitämistä ja kehittämistä. Työ Sibeliuksen ja Mannerheimin sivustojen osalta on Klubin toimesta jatkunut jo pitkään ja se on tarkoitus aloittaa Ylppö-si-

vuston osalta lähiaikoina. Mikko Pohtola rahaston tuen ensimmäisiä kohteita tulee Mikon toivomuksen mukaisesti olemaan suomen kieltä koskevan kirjoituskilpailun tukeminen.

Mihin näitä toimijoita tarvitaan, kun kuitenkin Klubimme, siis Helsingin Suomalainen klubi, toimii täysillä ja ylläpitää muun ohella myös Suomen Kansan Sähköistä Muistia. Säätiö on työväline suomalaisen kulttuurin kentässä ja sellaisena hyvin lähellä Klubia. Säätiön tarkoituksena on tukea suomalaista kulttuuria ja suomalaiskansallisia perinteitä ylläpitävää toimintaa sekä suomalaiskansallisessa hengessä isänmaallisten, sivistyksellisten ja yhteiskunnallisten kysymysten harastusta koko maassa, mikä sama tehtävä on myös Klubillamme.

Sekä Klubi että Säätiö voivat toimintansa tukemiseksi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja. Säätiö tultaneen aivan lähiaikoina merkitsemään Verohallituksen luetteloon sen nimeämistä yhdistyksistä, laitoksista ja säätiöistä, joille tehty lahjoitus on tuloverolain 57 §:n perusteella vähennettävissä lahjoituksen tehneen yhteisön tulosta verotuksessa. Kun Klubi ei ole tässä luettelossa, lahjoitus Säätiölle on lahjoittavalle yhteisölle houkuttelevampi vaihtoehto. Luultavaa onkin, että tätä kautta on odotettavissa aikaisempaa

Ajankohtaista Helsingin Suomalaisen Klubin säätiöstä

enemmän tukea sille työlle, jota nämä yhteisömme suomalaisuuden aatteellisessa kentässä tekevät. Yksityishenkilön osalta sanotunlaista vähennysoikeutta ei lain mukaan ole, joten verotuksen kannalta ei ole eroa Klubille ja Säätiölle tehtyjen lahjoitusten välillä.

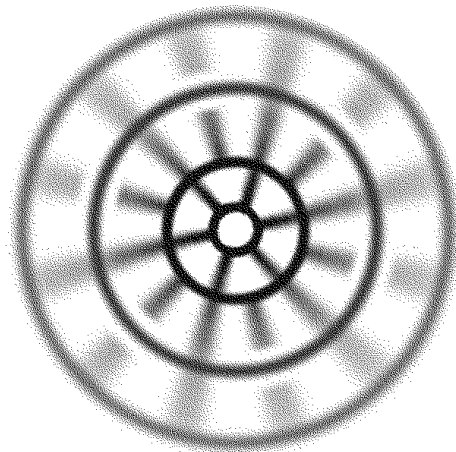
Kuten monet muistavatkin, Klubin Säätiön sijoittama peruspääoma oli 25.000 euroa. Tämän jälkeen Säätiö rahastoinen on saanut joitakin merkittävän suuriakin lahjoituksia. Todettakoon, että lahjoittajina on arvostettujen yhteisöjen ohella ollut myös useita yksityisiä Klubin jäseniä. Säätiö kiittää kunnioittavasti veljiä ja muita lahjoittajia. Klubi ja Säätiö ovat halunneet entisestään lisätä varojensa käytön läpinäkyvyyttä, tiukkaa seuranta ja kohdentamista, mikä on lahjoittajienkin intressissä, kun nämä ovat halunneet osoittaa lahjoituksensa tiettyyn tärkeänä pitämäänsä kohteeseen, kuten alussa mainittuihin Säätiöön perustettuihin rahastoihin, joissa varojen käyttö luonnollisesti on rajattu rahastojen tarkoituksen mukaan. Yksityiskohtaisempia tietoja säätiön taloustilanteesta ja sen tukitoimista tullaan vastaisuudessa kertomaan jäsenistölle näillä palstoilla ja Klubin yleisten kokousten yhteydessä.

Kun Klubilla on paljon veljiä ja monet ovat myös eri yhteisöjen määräävässä

asemassa olevia toimijoita, toivomme, että mahdollisimman moni lahjoituksia taikka testamenttimääräyksiä harkittaessa ottaisi huomioon mahdollisuuden Säätiön kautta tukea suomalaisen kulttuurin valikoituja kohteita. Käytännön kysymyksissä lahjoitusten tekemisessä kehotamme kääntymään Säätiön asiamiehen Jyrki Bernerin puoleen.

Aikanaan Säätiö tulee sopivalla tavalla saattamaan klubitiloissa näkyville merkittävien lahjoittajien nimet.

Elias Iirola



KAKSI VUOSIKYMMENTÄ KLUBIN SIHTEERINÄ

Marraskuussa 1987, Erkki Salosen ollessa Klubimme puheenjohtajana, johtokunta teki silloisen sihteerin Hannu Salokorven ehdotuksesta raikkaan ja rohkean päätöksen ottamalla Klubin ja johtokunnan uudeksi sihteeriksi naisen - tietokoneen käsittelyä hallitsevan Marita Enqvistin – vuoden 1988 alusta alkaen.

■ ■ Johtokunta teki valinnan, jonka hedelmiä olemme saaneet nauttia peräti kahden vuosikymmenen ajan. Marita Enqvist osasi omalta osaltaan arvostaa Klubin arvoja ja sen tekemää työtä jäsenistön, suomalaisuuden, suomalaisen kulttuurin ja perinteiden hyväksi. Sihteerin tehtäviä hän alkoi hoitaa muun työnsä ohella lähinnä arki-iltaisin ja viikonloppuisin.

Klubille ostettiin uusi personal-computer MikroMikko. Uusi sihteeri sai heti alkuun näyttää taitonsa ja siirtää pankki-palveluna sekaisin menneen jäsenrekisterin tietokoneelle. Mittava jäsenrekisterin ajan tasalla pitäminen, jäsenasioiden hoito ja jäsenmaksukontra muodostuivatkin ajan oloon hänen tärkeimmiksi tehtävikseen. Työtä riitti myös johtokunnan ja toimikuntien sihteerinä, pöytäkirjojen arkistoisissa, tapahtumien tiedottamisessa jäsenkunnalle ja postituksessa. Kerran vuodessa hän oli uusimassa jäsenluetteloa ja tekemässä klubin veroilmoitusta.



Kuluneina vuosina Marita Enqvist on ehtinyt toimia sihteerinä seitsemän puheenjohtajan, kahden isännän ja kahden toiminnanjohtajan aikana. Kun Klubi valitsi ensimmäisen palkatun toiminnanjohtajan huhtikuussa 1991, sihteerin työ hieman helpottui, kun vielä samana kesänä saatiin talonmiehen asunto remontoitua Klubin ja Kiinteistö Oy Kansakoulukuja 3:n toimistoksi. Enää ei tarvinnut asiapapereita viedä kotiin tai kätkeä kabinettien kaapistoihin, vaan toimiston hyllyt alkoivat täyttyä johtokunnan, toimikuntien ja kiinteistöyhtiön asiapapereista. Toiminnanjohtajan ja sihteerin tehtäviä tarkistettiin ja työnjakoa

Kaksi vuosikymmentä Klubin sihteerinä

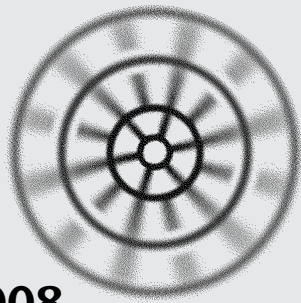
selkiinnyttiin. Toiminnanjohtaja keskittyi toimikuntien työskentelyn tehostamiseen, ohjelmaitojen suunnitteluun ja kiinteistöyhtiön isännöimiseen ja sihteerin sai vastatakokoon kokousasiakirjoista, jäsenasioista ja toimiston juoksevista asioista. Molemmille kehittyi vuosien mittaan jäsenkunnan kasvaessa ja klubitapahtumien lisääntyessä mittavat työsarjat, joita hoidettiin yhteistoiminnassa toinen toistaan työssään kunnioittaen.

Nyt pitkä rupeama vuosia on mennyt. Tänä aikana sihteerimme on tullut rouvaksi ja saanut tyttärensä. Marita on päättänyt rauhoittaa iltansa ja viikonloppunsa perheelleen ja muille harrastuksilleen ja jättää Klubin 20 vuoden jälkeen. Lähtökirjeessään hän kiittää yhteistyöstä Klubilla Herman Hessen Lasihelmipelin sanoin:

”Vain sillä ken on vapaa, valmis lähtöön, on voimaa murtaa tottumuksen kahleet”

Haluamme Klubin puolesta lämpimästi kiittää Marita Enqvistiä hyvästä ja tunnollisesta työstä Klubin ja klubilaisten hyväksi ja toivottaa hänelle jatkuvaa menestystä normaalissa työssään ja onnea perheasioissa.

*Jouko Liusvaara
toiminnanjohtaja
1991 - 2006*



8.2.2008 Talventaittajaiset



8.2. järjestetyt Talventaittajaiset vetivät jälleen runsaasti juhlaväkeä.

TALVIRETKI VIROON

Joka syksyinen vironlukijoiden matka siirtyi yhteensattumista johtuen tämän vuoden tammikuulle. Eipä tuo haitannut, päinvastoin tilaa oli varsin mukavasti matkustaa. Vierailimme jo toisen kerran Viron Kaitseliitissä, suojeluskunnassa, Viron omassa puolustuksessa. Natosta huolimatta, Kaitseliitin varaan lasketaan varsin paljon. Jäseniä liitossa on toistakymmentätuhatta aseistettua miestä, lisäksi on nais- ja nuorisojäseniä (tyttöjä ja poikia) toinen mokoma.

■ ■ Isäntänämme toimi Tallinnan poliisi-päällikkö, Kaitseliitin keskusjohtokunnan jäsen Tiit Kivikas. Meillä oli ilo kuunnella hyvin mielenkiintoinen ja ajankohtainen esitelmä Viron tämän kevään kuumasta perunasta, eli puolustuksen uudelleen järjestelystä. Esitelmän piti Riigikogun riigikaitsekomsjonin, eduskunnan puolustusvaliokunnan asiantuntija Andres Mihkels. Andres piti esitelmänsä vironkielellä. Saimme olla kuunnellessamme varsin tarkkoina, mutta meiltähän se luonnistui!

Viron puolustusvoimien ylipäällikkö on tasavallan presidentti. Hän on siis nyt puolustusvoimien komentajan esimies. Nyt käydään kiivasta keskustelua parlamentaarista valvonnasta. Puolustusministeriöstä halutaan komentajan esimies. Upseeristo ei ilmeisesti tällaista ratkai-

sua halua: puolustus pitää olla ammatti-laisten käsissä. Päätös tehtänee tämän kevään aikana. Mielenkiintoista! Todetakoon, että Suomessa on joiltain osilta siirrytty tämän vuoden alusta asiassa parlamentaariseen suuntaan: ylennykset esittää puolustusministeriö, presidentti nimittää.

Juhlistimme mielenkiintoisen päivän syömällä herkullisen aterian ravintola Kloostri Aitassa.

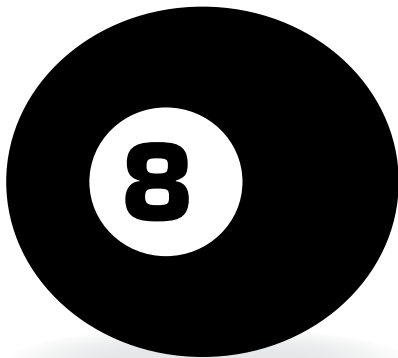
Lisää aiheesta saatamme kuulla 15.4. jolloin lounasvieraksemme saapuu professori Rein Veidemann. Hän esitelmöi suomeksi. Tervetuloa joukolla kuulemaan.

Rainer Wulff

YHTEISTOIMINTAKLUBIT:

Biljardia ja muutakin yhteistä toimintaa

Helsingin Suomalainen Klubi on pitkään harjoittanut yhteistyötä muiden Suomessa toimivien klubien kanssa erityisesti biljardin jalolla saralla. Lappeenrannan Kerhon ja Tampereen Kauppaseuran kanssa harjoitetun kilpailutoiminnan ohella Klubi on mukana ns. yhteistoimintaklubien toiminnassa. YT-klubeja on Suomessa yhteensä 20 klubia eri puolilta Suomea. Niiden joukossa on oman klubimme kanssa samaa ikäluokkaa olevia suomalaisia klubeja mm. Tampereelta ja Oulusta sekä kauppa- ja liikemiesklubeja mutta myös paikallisia pääasiassa biljardin ympärille rakentuneita kerhoja.



■ YT-klubien perinteinen yhteistapahtuma on biljardin SM-kilpailut keväällä vuosikokouksen yhteydessä, jotka tänä vuonna pidettiin Kouvolassa 15–17.02.2008 Kouvolan Biljardiklubi ry:n isännöimänä. Helsingin Suomalaista Klubi edustivat Ahto Alander, Markku Koponen ja Petri Pohjola. Kovatasoisessa kilpailussa biljarditaiturimme sijoituivat kunniakkaasti toiseksi Mikkelin Liikemiesten Seuran jälkeen. Kolmannelle sijalle ylsi Lappeenrannan Kerho. Voitosta oli kilvoittelemassa yhteensä 18 kolmihenkistä joukkuetta. Biljardissa järjestetään myös vuosittainen syksyllä pelattava Senioribiljardi, jonka tänä vuonna järjestää Savonlinnan Kauppaseura 14–16.11.

Toinen keskeinen YT-klubien kilpailumuoto on golf. Tänä vuonna järjestyksessään 16. kilpailu tullaan järjestämään 8.8. Tampereen Kauppaseuran toimesta Nokia River Golfissa, jonne halukkaat kaksimiehiset joukkueet voivat ilmoittautua Klubin nimissä. Asiasta kerrotaan keväällä tarkemmin klubin golfin verkkosivuilla.

Kolmas laji, jossa YT-klubit ovat järjestäneet vuosittain kilpaluja on keilailu, jossa kilpailut järjestää tänä vuonna Tampereen Ammattiklubi 11.10.

YT-klubien sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 16.2. Kouvolassa allekirjoittaneen edustaessa Helsingin Suomalaista Klubiä. Kokouksessa oli läsnä

yhteensä 17 jäsenklubia. Virallisten koutsasioiden lisäksi kokous ja yhdessä biljardijoukkueiden kanssa vietetty lämminhenkinen iltatapahtuma antoivat erinomaisen tilaisuuden tutustua muiden klubien toimintaan ja ajatuksiin ja keskustella erilaisista yhteistoimintamahdollisuuksista.

Pääkaupungin ulkopuolella liikkua YT-klubit tarjoavat klubimme jäsenille mahdollisuuden tutustua ja luoda yhteyksiä muiden paikkakuntien klubitoimintaan ja jäsenkuntaan. YT-klubiverkoston kautta on mahdollisuutta ottaa yhteyttä ja tiedustella vierailumahdollisuuksia, sillä YT-klubeihin kuuluvien yhdistysten jäsenillä on vierailuoikeus muilla paikkakunnilla olevilla klubeilla, kuitenkin siten, että ko. klubien säännöt ovat kaiken yläpuolella. YT-klubien yhteystiedot on saatavissa mm. klubimestareilta.

Jari Karpakka



YT-KLUBIEN BILJARDIKILPAILUT
KOUVOLASSA 15-17.2.

Joukkuekilpailu joka on se pääasiallinen kilpailu : (mukana kahdeksantoista kolmen miehen joukkuetta)

1. Mikkelin Liikemiesten Seura
Jarkko Matti
Pullinen Jyrki
Silonsaari Jouni

2. Helsingin Suomalainen Klubi
Alander Ahto
Koponen Markku
Pohjola Petri

Klubin kuoro yllättää jälleen

Kuoron kevätkonsertti Laulan, laulan lapsellein Kukan päivänä, tiistaina 13. toukokuuta, on suomalaisen mieskuoromusiikin uusi aluevaltaus. Aleksanterin teatterin lavalle astuu lähes nelikymmenpäinen mieskuoro mielessään lastenlaulut. Kuoron taiteellinen johtaja Henrik Lamberg on sovittanut tutuimpia lastenlauluja mieskuorolle soveltuviksi.

■ ■ Onnistuneet oopperakuoroesitykset saivat johtajamme ideoimaan jälleen uudentyyppisen konsertin. Idean paljastuttua keväällä 2007 olivat laulajien ilmeet mitä moninaisemmat. Jokunen laulaja oli sitä mieltä, että eihän me tällaiseen lähdetä, toinen totesi jäävänsä pois harjoituksista; eihän perinteinen suomalainen mieskuoro laula lastenlauluja. Onneksi kuitenkin suurin osa innostui ajatuksesta. Harjoitusten alettua syksyllä voin todeta, että rivistömme alkaa tällä hetkellä olla täysilukuinen. "Epäilevät Tuomaatkin"

ovat mukana. Tätähän se on mieskuoroharrastus parhaimmillaan: rivit ojennukseen ja puhaltamaan yhteiseen hiileen, olkoonkin sitten kyse kuorolle vieraammasta musiikista. Tätähän todisti jo viime vuoden kaksi täysille saleille laulettua oopperakonserttia.

Harjoitukset ovat osoittautuneet paitsi mielenkiintoisiksi myös hauskoiksi, kun mieleltään nuoret herrat yrittävät pysyä johtajansa tahdissa "Mörri-Möykyn tiutau tiutau tilitalitittan ..." saatikka Röllin "dilibidäbbi dibbidäbbi ..." juoksuksissa mukana, kielen menemättä solmuun. Uskon, että konsertissa kaikki ovat kohdallaan. Lisäksi mm. Leikkilaulu, Pieni mies, Sairas karhunpoika, Isä ja lapsi saavat aikuisetkin lapsenmielisiksi.

Emme toki unohda konsertissamme naispuolisia kuulihoitamme. Tarjoamme heille serenadeja ja äideillekin vielä orvokin näin äitienpäivän jälkeen. Isukit

saavat nauttia mm. Laiskurin laulusta ja parista merellisestä helmestä.

Kuoro hakee näin uusia haasteita laulamalla itsensä myös lasten sydämiin. Ohjelmisto on suunnattu koko perheelle vauvasta mummiin ja vaariin ja sen on tarkoitus yhdistää perheitä mieskuorolaulun voimin.

Kuoron kevättä vilkastuttaa myös Puolan Krakovaan suuntautuva matka 22.-25. toukokuuta. Siellä esitämme perinteisen suomalaisen mieskuoromusiikin lisäksi viime vuoden konserttien parhaita oopperapaloja. Esiinnyimme myös yhdessä isäntäkuoromme Echo:n kanssa niin puolankielisin kuin suomenkielisin lauluin konsertissamme Klub Muryzyki Wspolczesnej "Malwa" klubissa. Annamme myös kirkkokonsertin Parafia Ewangelicko-Augsburska kirkossa.

Klubin kuoro esiintyy perinteisesti vuoden mittaan myös monissa Klubin

järjestämissä eri tilaisuuksissa. Matkoillamme emme unohda tehdä tunnetuksi Helsingin Suomalaista Klubiä, "isäntäämme".

Toivotan teidät tervetulleiksi koko perheen voimin Kukanpäivän Laulan, laulan lapsellein konserttiin Aleksanterin teatteriin 13. toukokuuta. Liput maksavat aikuisilta 20 euroa ja alle 15 -vuotiailta lapsilta 5 euroa. Konsertti alkaa klo 19.00. Numeroituja lippuja voit ostaa kuorolaisilta, klubimestareilta ja lippupalvelusta.

Tapaamisiin lapsenmiehellä lastenkonsertissamme

*Rainer Friberg
Klubin kuoron puheenjohtaja
050 3561 251
rainer.friberg1@luukku.com*

Helsingin Suomalaisen Klubin ravintoloitsija Riitta Malmberg on tehnyt ansiokkaan ja pitkän päivätyön klubilla suomalaisen ruoka- ja ravintolakulttuurin edistämiseksi. Riitta haluaa lopettaa toimintansa Klubilla kesällä 2009. Tämän johdosta Klubi etsii kevään 2008 aikana uutta

RAVINTOLAYRITTÄJÄÄ

Tulevalta ravintoloitsijalta edellytetään suomalaisen ja kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin laajaa ja syvällistä tuntemusta sekä vakuuttavia näyttöjä aikaisemmasta toiminnasta alalla joko yrittäjänä tai vaativissa johto- ja/tai ammattitehtävissä. Klubilla arvostetaan korkealle Riitan näkymistä asiakkaiden keskuudessa, tätä toivotaan myös tulevalta yrittäjältä.

Ravintolakokonaisuus, pinta-alaltaan noin 1.000 m², toimii sekä jäsenilleen suunnattuna seurustelu- ja ruokaravintolana että avoimena tilausravintolana. Suuri osa tarjoilusta tapahtuu kabinetitarjoiluna. Ruuan osuus myynnistä on hallitseva. Ravintoloitsijalta edellytetään tiettyä investointivalmiutta. Sopimuksen ehdot käsitellään henkilökohtaisissa neuvotteluissa.

Ravintoloitsija valitaan suunnatun tarjouskilpailun perusteella, ja klubi pitää oikeuden päättää tarjouspyyntöaineiston lähettämistä. Kukin tarjous arvioidaan kokonaisuutena. Ravintoloitsijasopimukset pyritään allekirjoittamaan kesäkuun 2008 aikana. Sopimuskausi alkaa 1.7.2009.

Ilmoituksen kiinnostuksesta voi lähettää Klubin toiminnanjohtajalle 20.3.2008 osoitteella toiminnanjohtaja@klubi.fi. Tarjouspyyntövaiheeseen hyväksytyille tuliaan toimittamaan lisätietoa, joten Klubi ei tässä vaiheessa toivo asiaa koskevia kysymyksiä.

Valintaprosessia valmistee ja sitä hoitaa Klubin ravintolajaosto. Ravintoloitsijavalinnasta päättää Klubin johtokunta.

HELSINGIN SUOMALAINEN KLUBI RY
Ravintolajaosto
Puheenjohtaja V.A. Heikkinen

KIRJASTON KUULUMISIA

KIRJASTOMME ON RAUHALLINEN LUKUNURKKAUS

Kuten kaikki tiedämme, on klubimme kirjasto klubin jäsenille tarkoitettu "rauhoitettu" tila, missä voimme paitsi tutustua runsaaseen tietokirjakokoelmaamme myöskin käyttää tietokonetta, lukea tuoreita sanomalehtiä eri puolilta maatamme ja perehtyä aikakauslehtien laajaan kirjoon, kukin oman mieltymyksensä mukaan.

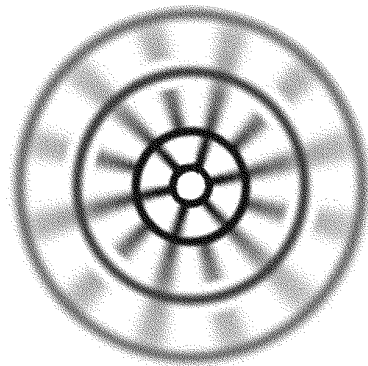
■ ■ Kirjakokoelmamme pohjautuvat miltei yksinomaan tietokirjallisuuteen ja sen erillisaloihin. Kirjastossamme on kaikkiaan noin 2500 teosta. Vaikka kokoelmamme ovat verrattain kattavat, saattaa jäsenistömme silti potea kirjaston kattavuuden osalta puutteita joiden suhteen voimme toivottavasti löytää parannuskeinoja.

Klubin kirjaston teokset ovat suurelta osin vuosien saatossa lahjoituksina vastaanotettuja. Lahjoittajia löytyy edelleen niin kustantajien kuin kirjoittajienkin piiristä. Omia hankintoja on niukanlaisesti, eikä uushankintoihin ole käytettävissä merkittäviä summia. Onneksi olemme saamassa uusia yhteyksiä kustannusalaan ja sitä kautta on mahdollista täydentää kokoelmia entisestään.

Tässä yhteydessä olisi kiinnostavaa tietää, mitä klubin jäsenistö toivoisi nykyisten kokoelmien lisäksi löytävänsä hyllyistämme. Saattaahan hyvinkin olla niin, että jokin tietokirjallisuuden ala on jäänyt vähemmälle huomiolle kirja-

kokoelmiamme. Jos siis mieleesi tulee jokin "musta aukko" hyllystössämme, anna meidän tietää siitä esim. sähköpostitse alla olevalla osoitteella. Katsotaan sen jälkeen, mitä asiassa on tehtävissä. Pääasia on, että kirjastomme voi tarjota mahdollisimman monelle klubiveljelle mahdollisimman kiinnostavia lukuhetkiä tässä rauhallisessa miljöössä.

Kauko Lehti
kauko.lehti@24.fi

KIRJASTORYHMÄN SUOSITUS
TUTUSTUTTAVAKSI KIRJAKSI

Donald S. Johnson , Juha Nurminen :
Meritie, navigoinnin historia.
John Nurmisen Säätiö 2007 ; 374 s.
ISBN 978-952-9745-22-7

■ ■ Teos kertoo hyvin monipuolisesti niistä motiiveista, jotka ajoivat eurooppalaiset etsimään meriteitä maailman ääriin – ja ennen kaikkea siitä merenkultaidosta, joka teki nämä matkat mahdollisiksi.

Lisäksi kirja kertoo navigointitaidon ja –välineiden kehityksestä alkaen ensimmäisestä dokumentoidusta egyptiläisestä purjehdusmatkasta A.E.Nordenskiöldin 1800-luvun lopulla tekemiin tutkimusmatkoihin.

Viimeisenä kerrotaan kapt. J. Slocumin ensimmäisestä yksinpurjehduksesta maailman ympäri vuonna 1895. Teoksessa on upea kuvitus ja se on erittäin havainnollisesti kirjoitettu. Se on helppolukuihin ja siihen voi tutustua myös selaten sitä sieltä täältä ja lukea tarkemmin itseä erityisesti kiinnostavat kokonaisuudet.

Kompassi esim. otettiin käyttöön ensin Kiinassa 100 j. Kr. ja Eurooppaan se rantautui 1100-luvun aikana. Sitä ennen otettiin todella miehestä mittaa! Aikoina jolloin miehet olivat rautaa ja laivat jotain muuta.

Mielenkiintoisia lukuhetkiä Klubimme kirjastossa.
Pertti Mäkelä



Seppo Kanerva kutsuu Venäjän sydänmaille tutustumaan toisen maailmansodan ratkaisuvaiheisiin

Klubiveli Seppo Kanerva on usean vuoden aikana järjestänyt Venäjälle suuntautuneita matkoja, etupäässä jokiristeilyjä. Viime vuonna matkan teemana oli toinen maailmansota ja sen kohokohta oli tutustuminen Stalinin bunkkeriin entisessä Kuibysevissä, nykyisessä Samarassa.

■ ■ Matka kulki Moskovan kautta Tartarstanin pääkaupunkiin Kazaniin junalla. Kazanissa matkalaiset nousivat laivaan (m/s Fjodor Panfjorov) ja seuraavana aamuna rantauduttiin Samaraan. Sinne Neuvostoliiton sodanjohto siirtyi vuonna 1941 Hitlerin kolkuteltaessa Moskovan porteilla.

Istuessani Stalinin tuolissa takanani kartta Suomen ja Neuvostoliiton rintamatilanteesta vyöryi koko toisen maailmansodan historia silmien edessä, sanoo Seppo Kanerva. Matkan aikana Kanerva piti laivalla esitelmää toisen maailmansodan vaiheista.

Matkan viidentenä päivänä tutustumiskohteena on entinen Stalingrad, nykyinen Volgograd. Kohteina olivat mm. sotamarsalkka Pauluksen esikunta. Paulus antautui 2.2.1943, mikä oli myös toisen maailmansodan käännekohta.

Stalingradista matka kääntyi takaisin Samaraan ja Kazaniin, josta junalla Moskovaan ja edelleen Helsinkiin.

Seppo Kanerva tarjoaa klubilaisille matkaa, joka alkaa 14.9. klo 17.45 Helsingistä Moskovaan. Matkareitti sama kuin edellisellä matkalla: Helsingistä Moskovan kautta junalla Kazaniin. Illalla laivalla kohti Samaraa, josta edelleen Saratoviin ja vielä Volgogradiin. Tutustuminen kaupunkiin ja siihen liittyvään toisen maailmansodan historiaan. Paluu Samarasta Kazaniin ja edelleen Moskovaan. Paluu Helsinkiin 24.9. aamupäivällä.

Matkan aikana Seppo Kanerva esitelmöi päivittäin toisen maailmansodan kullusta. Laivalla myös viihdeohjelmaa.

Tarkemmin matkasta [www-osoitteessa www.elakelainen.fi/idanmatkat](http://www-osoitteessa.www.elakelainen.fi/idanmatkat)

Tietoja ilmoittautumisesta matkalle ja sen hinnasta antaa Seppo Kanervalle os. Luoteisväylä 9 A, 00200 Helsinki.

Jarmo Virravirta

**LAULAN, LAULAN
LAPSELLEIN**
-KEVÄTKONSERTTI | 13.5.2008 KLO 19

Helsingin Suomalaisen Klubin kuoron "Laulan, laulan lapsellein"-kevätkonsertti Kukan päivänä 13.5. on suomalaisen mieskuoromusiikin uusi aluevaltaus. Ohjelma koostuu perinteisistä, kaikille tutuista lastenlauluista mieskuorosovituksineen ja serenadeista sekä keväisistä mieskuorolauluista. Ohjelman on koonnut ja kuoroa johtaa **Henrik Lamberg**.

Liput: 20€ / alle 15-vuotiaat 5€ Aleksanterin teatteri, Lippupalvelu ja Suomalainen klubi (09) 586 8830 tai klubimestari@klubi.fi sekä kuorolaisilta.

WWW.ALEKSANTERINTEATTERI.FI

ALEKSANTERIN
TEATTERI

MC KLUBI PERUSTETTU



Epävirallisen "MC KLUBI", Suomalaisen Klubin motoristi- ja moottorikerhon perustavaa kokousta vietimme Suomalaisella Klubilla 15.1.2008 klo 18:00 alkaen.

■ ■ Paikalle oli saapunut, huolimatta surkeista ajokeleistä, 7 motoristia: Teppo Oranne (Honda Shadow), Paavo Varjola (Triumph Sprint ST 955), Tuukka Tikka,

Tommi Tikka (Dnepr 650), Pekka Lehmuskoski (Harley Davidson + Indian), Jens Storbom (Yamaha FJR 1300) sekä Hannu Vaahtio (Triumph Rocket III 2300).

Todettiin että klubilla on jäsenistösään arviolta satakunta moottoripyöräilyä harrastavaa. Asetimme varovaisen tavoitteen, että pyrimme saamaan kerhon toiminnan piiriin viitisenkymmentä heistä. Kerhon puheenjohtajaksi valittiin allekirjoittanut (Hannu Vaahtio) ja avuksi puuhamestariksi Teppo Oranne.

Päätimme tulevalle ajokaudella järjestää ainakin seuraavanlaisia tapahtumia joista tarkemmin kevään klubiohjelmassa:

17. – 18.3.2008 Turvallisen ajon kurssi/Teoriaosuus. 2 iltaa. Ulkopuolinen ammattitaitoinen kouluttaja. Kurssimaksu 10 € paikan päällä.

10.4.2008 Endurosafari Lopella 250 € per henkilö, lisätiedot www.motojysky.fi/

9.5.2008 Ratapäivä / Ennakoivan ajon kurssi, jatkoa 17-18.3.2008 järjestettävälle teoriaosuudelle. Ratapäivä Ahvenistolle on jo varattu, mutta kustannukset ovat melkoiset, joten jotta tilaisuus saadaan järjestettyä, tilaisuuteen tarvittaisiin sponsoreita. Mikäli halukkaita mp-alan maahantuojaia tai kauppiaita, ilmoittautukoot puheenjohtajalle pikimmiten.

12.-13.6.2008 Iron Butt –ajo, jonka lähtö on Helsingistä ja päätepiste Oulun suunnalla Hailuodossa. Ajon tarkoitus on yksinkertaisesti ajaa 1000 mailia vuorokaudessa. Mutta koska olemme Suomalainen Klubi, ajamme Iron Butt –ajon metrijärjestelmän mukaisesti, eli 1600 kilometriä (SS1600) Lisätiedot: www.ibafinland.fi/ajot.php

Tutustu sivustoihin ja sääntöihin äärimmäisen tarkasti, jos aiot osallistua.

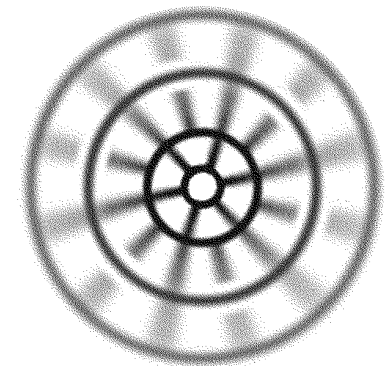
LISÄKSI kevätkaudella PicNic –päiväajelu, jonka tarkka päivämäärä lyödään lukkoon edellä mainitun teoriakurssin toisena iltana.

Tervetuloa mukaan tapahtumiin aktiivisesti.

Hannu Vaahtio

0400 555 311

hannu.vaahtio@kiinteistomaailma.fi



KANTAPÖYTÄ

Opettajia ja oppilaita

■ - EI TULE talvea. Helmikuu on jo puolivälissä eikä Helsingissä ole lumen hitustakaan. Pohjoisnavan jäätiköistäkin on tiemmä jo neljännes sulanut.

– Pihat vihertävät, leskenlehtiä kukkii ja varikset kantavat risuja nokasaan.

– Jotain vakavaa tapahtuu. Yhdysvallat ei vaan suostu tulemaan mukaan ilmastonsuojelusopimukseen.

– Jospa presidentin vaihdos muuttaisi asenteen.

– Toteutuukohan nyt se Raamatun kohta, jossa puhutaan isien pahojen tekojen seuraamuksesta kolmanteen ja neljälle polveen.

– Taidamme me aatamit ajaa itseme pois paratiisista.

– USA voi tehdä muutoinkin historiaa vaaleissaan: presidentiksi voi tulla ensi kertaa nainen tai tumma mies, Clinton tai Obama.

– Voi se olla harmaantunut McCainin.

– USA:n vaalin tulosta on vaikeampi ennustaa kuin Venäjän, jossa vallitsee yksi mies ja yksi ääni -demokratia. Putin on jo valinnut seuraajakseen oppipoikansa Medvedevin.

– Sopiikohan heihin se, mitä on sanottu Platonista ja Aristoteleesta: Harvoin on paremmalla opettajalla ollut parempaa oppilasta.

– Putin uskoo niin.

– Platon oli Sokrateen oppilas. Oppi-isiä on uskoon tulleella Putinilläkin: Pietari ja Josef.

– Yksi yhteinen ajatus Platonilla ja Putinilla on: ihannevaltio.



– PUTIN ilmoitti ystävänpäivänä, ettei Suomen puutullipäätöksiä muuteta.

– Metsäteollisuutemme on kovilla. Putin vie puut ja ahneet ulkomaiset omistajat tehtaata. Jäljelle jäävät työtömät perheineen ja velkoineen.

– Ei heitetä vielä leimakirvestä järveen. Kotimaiset metsänomistajat hyötyvät tulleista. Ja voihan Venäjä antaa vielä joustaa armonajalla.

– Eivät pääse näillä säillä korjuukoneet pehmeäpohjaisiin metsiimme. Ja riittävätkö metsämme? Onko vihreän kullan aika ohi?



– HEINÄLUOMA ei valinnut seuraajaansa, ei maininnut edes suosikkiin.

– Hän noudatti vanhan pohjalaisisännän viisautta: "On ylipää lähteä pois silloin, kun itse haluaa, eikä silloin kun pannaan."

– Tulee samalla kiitellyksi.

– Joku voi moittia laivasta pakenijaksi.

– Onkohan nyt kolmannella yrittämällä vihdoinkin Erkki Tuomiojan vuoro?

– Mahtavatko nuoret hyväksyä hänet? Erkki on leimattu yhtäkkiä van-

han polven edustajaksi, vanheni yhdessä päivässä.

– Hänellä on historian dosentiksi hiukan huono lähihistorian tuntemus, kun on sanonut, ettei Talin Ihantalan taistelu kesällä 1944 ollut torjuntavoitto, vaan vain myytti.

– Ei hän kuitenkaan kuulune yhden dokumentin dosentteihin, on vain muuten kapea ja valikoiva katsanto.

– Niin kuin niilläkin historian tutkijoilla, joiden mielestä Lenin ansaitsee muistomerkin Suomen itsenäisyyden isänä.

– Että historioitsijatkin? Menee luottamus heidän muihinkin tutkimustensa tuloksiin.



– OLETTEKO nähneet jo tuoreet iltapäivälehdet?

– Onko niissä jotain tuoreutta? Samat Tanjat, Maritat ja muut julkikset kansissa jatkuvasti. En osta lehteä silloin.

– Edesmenneestä Kirkasta oli hänen kuolemansa jälkeen yksistään toisessa lehdessä viikon aikana yli 50 sivua, ja nyt muistokonsertin aikoihin lähes toinen mokoma.

– En ole tiennytkään, että hän on ollut noin vaikuttava kansallinen suurmies.

– Kukas se sanoikaan kerran tässä pöydässämme, että julkisten kunnioitus muuttuu usein heidän kuolemansa jälkeen ruumiilla rahastamiseksi.

– Hei, sinulla ovat tummat silmälasit. Oletko saanut ne eduskunnasta silmiesi liikkeiden suojaksi?

– En ole kansanedustaja eivätkä naisten sulot minun silmiäni enää muutoinkaan liikuttele. Olen tullut immuuniksi sille hyväälle. Yhtä asiaa ihmettelen: Miksi arvona daamit haluavat kilpaa näytellä niitä, jos niitä ei saa katsoa?

– Se on työpaikkakiusaamista..



– HUOMASITTEKO, että vanhan Wernerin vene vuotaa? Siltalan veljekset ottavat ja lähtevät mukanaan joukko kirjailijoita.

– Joutuivatkohan raha ja sana vastakkain, Sanoman raha ja Wernerin sana.



– MATTI kävi käräjillä. Voittaakohan?

– Jos voittaakin näennäisesti, se taitaa olla Pyrhoksen voitto.

– Matti on tehnyt kaksi erehdystä. Ensin hairautui Susannaan ja sitten erehtyi menemään käräjille. Haava oli jo arpeutunut, ja nyt hän revitytti sen uudelleen auki.

– Minä olisin hänen housuissaan pitänyt mujut mahassani. Ei oppi-isänsä Urkkikaan käräjänyt.

– Yritetään ymmärtää. Ei elämä näin leskimiehen housuissa ole aina helppoa.

– Matti ei ole tainnut kuulla vanhan ja viisaan Väinö Tannerin opetusta.

– Mikä se on?

– Ei käräjätuvasta kukaan impenä palaa.

Pöytälainen

Mitä lentäjävangit kertoivat

Talvisodan lentäjävangit

Talvisodan toisena päivänä, 1.12.1939 saatiin peräti yhdeksän lentäjävankia Kaakkois-Suomessa alasammutuista pommikoneista. Osa oli hypännyt laskuvarjolla, mutta useimmat tulivat maahan koneiden pakkolaskuissa, toiset vakavasti haavoittuneina, toiset vain pinta-naarmuin. Lentäjät saatiin nopeasti kiinni, mutta pidätystilanteessa syttyi usein tulitaistelu. Punalentäjät tekivät usein itsemurhan pakkolaskun jälkeen, koska luulivat että suomalaiset kiduttavat tai ampuvat vankinsa.

■ ■ Sotavangit vietiin ensiavun jälkeen lähimpään sotilasosastoon tai poliisilaitokseen. Heti kun venäjää puhuva henkilö oli löytynyt ryhdyttiin kuulustelemaan vankeja. Esimerkiksi reservin vänrikki Kiparsky (myöhemmin kansainvälisestikin tunnettu slaavilaisen filologian professori) suoritti jo 1.12.1939 Imatralla, Karjalan Armeijan esikunnassa kahden pommituslentäjän alkukuulustelut. Kohta ryhdyttiin toimenpiteisiin uusien lentäjävanki-



Eversti evp Georg-Eric Strömberg esitelmöimässä sotakokemuksiaan marraskuussa 2005



Kahden viimeisen lentäjäloikkarin Jak-9 hävittäjä teki pakkolaskun Ylämaalle 30.8.1941

lentäjävangit

Talvisodan lentäjävangit



Kapteeni Georg-Eric Strömberg

en kuulusteluja varten, ja itsenäisyyspäivänä 1939 jaettiin 87 kohdan kysymyslista, jota seuraten piti kuulustella uusia vankeja.

Koska vihollislentäjiä saattoi ilmestyä kirjaimellisesti minne tahansa, on selvää että heidät kiinni ottaneissa jalkaväki- tai suojeluskuntayksiköissä ei juuri ollut ilmailuasiantuntijoita. Niinpä ei aina pystytty esittämään ”oikeita” kysymyksiä, eikä huomaamaan milloin vanki valeheli. On itsestään selvää että vangit vastasivat epämääräisesti ja vastahakoisesti.

Kun sotavanki tajusi ettei kysyjä itse

yymmärtänyt oman kysymyksensä merkitystä, oli vangin tietysti helppo esittää valheellinen tai kiertävä vastaus, tai peitellä salaiset asiat (”tässä on eksytyt ensimmäisellä sotalennolla, eikä tiedetä mistään mitään”). Lyhyessä ja kiivaassa talvisodassa harvoilla venäjäntaitoisilla tiedustelumiehillä ei ollut aikaa syventyä lentäjävangien erikoiskäsittelyyn. Niinpä talvisodanaikaiset lentäjäkuulustelupöytäkirjat ovat asiasisällöltään ja laadultaan varsin kirjavia, jopa ala-arvoisia.

Tilastollisesti lentäjät muodostivat hyvin pienen ryhmän kaikista sotavangeista. Talvisodassa saatiin yhteensä noin 5.500 sotavankia, joista lentäjiä oli noin 120. Mainittakoon että neuvostoilma-voimat menettivät talvisodan aikana yli 700 lentokonetta, joista taistelutoiminnassa noin puolet. Yhteensä noin 1.000 punalentäjää sai surmansa, joista ainakin 500 kaatui sotatoimissa.

Vertailun vuoksi todettakoon, että noin 1.000 suomalaista sotilasta jäi talvisodassa vangiksi, joista rauhanteon jälkeen palautettiin 847. Ilmavoimat menetti talvisodassa 50 konetta, joista 2/3 sota-toimissa, ja 70 lentäjää, joista viisi joutui vihollisen vangiksi. Kaikki vangitut lentäjät palasivat Suomeen keuhkolla 1940. Lentäjävangeista oli kaksi vapaaehtoista ruotsalaista lentäjää, jotka oli teloituksen uhalla värvätty neuvostoagenteiksi. Molemmat ruotsalaiset ilmoittivat paluunsa

jälkeen värväysrytyksestä sekä Suomen että Ruotsin vastavakoiluviranomaisille, ja pääsivät jatkamaan palvelustaan Flygvapnetissa.

Lentäjävangien kuulustelupöytäkirjat

Vaikka talvisodan sotavankien kuulustelupöytäkirjoja ei liene järjestelmällisesti tuhattu, niiden löytäminen on kovan työn takana, koska niitä ei ole koottu mihinkään erilliseen asiakirjasarjaan. Sen sijaan kaikki jatkosodanaikaiset alkuperäiset kuulustelupöytäkirjat tuhoitiin tai vietiin Ruotsiin syyskuussa 1944 niin sanotun Stella Polaris -operaation yhteydessä. Pöytäkirjojen jakelukappaleita voi kuitenkin löytää joskus hyvin yllättävistäkin Sota-arkiston asiakirjakan-sioista. Mainittakoon että moni jatkosodassa vangittu neuvostolentäjä luuli että talvisodanaikaiset kuulustelupöytäkirjat oli luovutettu Neuvostoliittoon tuhoisin seurauksin, ei ainoastaan vangeille itse vaan myöskin heidän sukulaisilleen.

Mikäli sotavanki kertoi olennaisesti uusia ja tärkeitä tietoja, esimerkiksi ryhmitysmuutoksista, uusista lentokoneista, radioliikenteestä, omakonetunnuksista, tiedot jaettiin eri yhtymille Päämajan Tiedusteluosaston säännöllisissä katsauksissa, joita on säilynyt miltei täydellisinä sarjoina. Tärkeimmät tiedot jaettiin heti myös lentoyksiköille, sekä joskus myös

Luftwaffen yhteysupseerille. Sotavankien kertomat tiedot varustettiin tunnuksella ”vahvistamattomien tietojen mukaan”. Radiotiedustelun sieppaamat viestit tunnetaan taas nyttemmin hyvin merkinnästä ”saatujen tietojen mukaan”.

Jatkosodassa saatiin yhteensä noin 64.000 vankia, joista melkein 200 lentäjää. Suomalaisia jäi vangiksi arviolta 3.500, joista noin 2.000 palautettiin. Suomalaisia lentäjiä oli jäänyt vangiksi 26, joista neljä menehtyi vankeudessa ja loput palautettiin rauhanteon jälkeen. Vangituista neuvostolentäjistä majurin arvoisia oli ainakin neljä, joista kaksi rykmentinkomentajaa. Sen sijaan sotavankina olleet suomalaiset lentäjät olivat kaikki ns. rivilentäjiä, 16.6.1944 vangiksi jäänyttä lentueen päällikköä, kapteeni Lauri Pekuria lukuun ottamatta.

Jatkosodan alussa uusittiin talvisodan aikainen lentäjävangien kysymyslista. Päämajan tiedusteluosastolla palvellut lentäjälutnantti (1944 kapteeni) Georg-Eric Strömberg sai vuodesta 1942 vastuun lentäjävangien kuulusteluista. Hän laati myös neuvostoilmavoimia koskevat säännölliset katsaukset ja dislokaatiot, ja päivitti keuhkolla 1943 lentäjävangien kysymyslistan ilmatorjunta-, radio- ja teknisen alan erikoiskysymyksineen.

Strömberg pystyi ”tilaamaan” lentäjävangit luokseen Mikkelin lääninvankilaan. Hän valmistui hyvin huolellisesti

Mitä lentäjävangit kertoivat

kuulusteluihin tutustumalla mm. samasta lentoyksiköstä aikaisemmin saatujen vankien kertomuksiin, radiotiedutelu- toihin ja kortistoihin. Mikäli myöhemmin jostakin syystä tuli tarve jatkaa kuulustelua, voitiin uudelleen tilata "kävelevä tietosanakirja" vankileiriltä Mikkeliin. Valitettavasti Mikkeliissä katsottiin ennenpitkää sopimattomaksi että ala-arvoisia sotavankeja oleskelee päämajakaupungissa, ja niinpä Strömberg joutui itse taas matkustamaan eri vankileireille kuulustelemaan näitä erikoisvankeja.

Aikaisemmassa tutkimuksessa ei ole juuri kiinnitetty huomiota sotavankikuulusteluun tiedustelulajina. Asiasta julkaistut harvahkot muistelmakirjoitukset ovat myös osoittautuneet enemmän tai vähemmän virheellisiksi. Niissä on lisäksi tehty tapahtumista virheellisiä johtopäätöksiä.

Mitä lentäjävanki tiesi?

Vangitut lentäjät olivat yleensä hyvin älykkäitä, ja joskus poikkeuksellisen korkeaarvoisia upseereita tai kommunistisen puolueen jäseniä. Kun tällainen lentäjävanki oli ollut jonkun aikaa tylsässä seurassa leirillä, oli varmaan piristävää tavata vaikkapa vastapuolen lentäjä.

Strömbergin laatimissa pöytäkirjoissa on perusteellisesti selvitetty lentäjävankin alkeiskoulutus, josta kertominen ei varmaan ole mielletty salaiseksi, lento-

oppilaitten valintakriteereitä jne. Näin saatiin sotavanki avautumaan ja luotamuksellinen tilanne luoduksi, minkä jälkeen voitiin "huomaamatta" siirtyä arkaluontoisimpiin aiheisiin. Strömberg yritti myös kriittisesti arvioida puhuiko sotavanki totta vai ei. Ennakkoluuloton lukija voi rivien välistä jopa aistia jonkinasteista "kollegiaalista kunnoitusta" rintaman toisella puolella taistelevaa lentäjää kohtaan.

Neuvostolentäjät olivat usein käyneet selustassa koulutuksessa tai hakemassa tehtailta uusia koneita. Lentäjät olivat myös vierailleet monissa lentotukikohdassa omalla ja muilla rintamakaistoilla. Niinpä lentäjät olivat yleensä tietoisia oman rintamakaistansa yleistilanteesta ja organisaatiosta, varsinkin lentoyksiköiden ryhmyksestä, joskus laajemmaltiinkin.

He pystyivät kertomaan arvokkaista tietoja neuvostoilmavoimien huolto-tilanteesta ja tukikohtien järjestelyistä muun muassa vartiointista, koneiden seisonta- ja huoltopaikoista, pommivarastoista, miehistön majoituksesta ja ilmatorjunnasta, joskus tarkkoine piirroksineen. Omasta muonitustilanteesta vangit kertoivat mielihyvin, sotalentojen jälkeen jaettua 100 gramman vodka-annosta unohtamatta. Sotilasarvosta ja tehtävästä riippuen lentäjät olivat myös paremmin tai huonommin tietoisia Pu-

Helsingin Suomalaisen Klubin Kevään 2008 OHJELMA

Joihinkin tilaisuuksiin edellytetään tai suositellaan ennakkoon ilmoittautumista. Tämä tapahtuu Klubin nettisivuston hovimestarisovelluksen kautta tai sähköpostitse osoitteeseen klubimestari@klubi.fi tai (mieluiten lounasajan ulkopuolella) puhelimitse (09) 586 8830.

Erikseen on mainittu ilmoittautumisesta Klubin ravintolan myyntiin.

Maaliskuu

11.3. (ti) 11.30. Lounasvieras. Ylijohtaja Mika Purhonen (Huoltovarmuuskeskus): Suomen huoltovarmuudesta. Isäntänä Pekka Piispanen.

11.3. (ti) 19.00. Digikamera- ja luontokuvausilta. Ohjelmassa tietokirjailija Lasse J. Laineen kuvakertomus Intiasta, vuoden

2008 kamerauutuusien esittelyä sekä Seppo Pukkilan kamera-koulu. Ruokabuffet 17.30-19.00. Kuvaklinikka alkaen 18.00. Ilmoittautumiset klubimestarille.

13.3. (to) 18.00 Kevätkokous.

13.3. (to) 19.00 Klubi-ilta Pyhän Patrickin päivän, irlantilaisen viskin ja ruuan sekä Pulari-yhtyeen irlantilaismusiikin merkeis-

kevään 2008 OHJELMA

sä. Isäntänä Olli Alho. Suositellaan ilmoittautumista.

14.3. (pe) 16.00. Klubin biljardin mestaruuskisat, osa I (snooker, kaisa, kara)

17-18.3. (ma/ti) (avec) 18.00. Moottoripyöräilyn turvallisen ajon kurssin teoriaosuus (2 iltaa). Myös asiasta kiinnostuneet perheenjäsenet tervetulleita. Ilmoittautumiset klubimestarille. 10 euron maksu peritään paikalla. Rataosuus järjestetään 9.5. mikäli osallistujia on riittävästi. Lisätietoja antaa Hannu Vaahtio (0400-555311)

26.3. (ke) 16.00. Klubin biljardin mestaruuskisat, osa II (parisnooker, keila)

27.3. (to) 19.00. Oikeuspolitiikan ilta. Perintöverotuksen uudistamisen nykyvaiheesta kertovat hallitusneuvos Kirsi Seppälä (VVM) ja lakiasiainjohtaja Vesa Korpela (Veronmaksajain keskusliitto). Isäntänä Jukka Pasanen. Ruokabuffet 17.30-19.00.

28-30.3. (pe-su) Klubin tennismestaruuskilpailut Talissa. Ilmoittautumiset 25.3. mennessä

mailto:jussi.neste@talintenniskeskus.fi"jussi.neste@talintenniskeskus.fi tai 050 5883 250

29.3. (la) 12.00. Biljardiottelu Lappeenrannan Kerhoa vastaan Klubilla

Huhtikuu

3.4. (to) 19.00. Turvallinen ammunta ja aseenkäsittely. Järjestäjänä Hannu Vaahtio. Paikkana Klubin kellaritilat. Ilmoittautuminen klubimestarille.

7.4. (ma) 19.00 Kirjailta (avec). Kirjailija Marko Tikka kertoo kirjastaan "Vili Vesterinen". Musiikkivieraina hanurinsoiton opiskelija Paula Kantola Vantaan musiikkiopistosta. Isäntänä Veikko Sonninen. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

9.4. (ke) 16.00 Biljardin kuukausikisa

10.4. (to) 19.00 Ilmailun ilta. Pääjohtaja Samuli Haapasalo: Ilmailulaitos (Finavia) ja lentoliikenteen kehitysnäkymät. Isäntänä Pertti Tolla. Ruokabuffet 17.30-19.00.

10.4. (to) 09.00. Endurosafari Lopella. Lisätiedot HYPERLINK "http://www.motojysky.fi/"http://www.motojysky.fi ja Hannu Vaahtio, 0400-555311.

13.4. (su) 15.00. (avec). Digikamera- ja luontokuvausnäyttelyn avajaiset Klubilla. Avajaisia edeltää Okko Kamun kvintetin kamari-musiikkimatinea. Ennen matineaa mahdollisuus nauttia Klubilla sunnuntaibuffet klo 13 alkaen. Konsertin järjestelyjen takia edellytetään ilmoittautumista.

14.4. (ma) 19.00. Viini-ilta. Myyntijohtaja Seppo Skippari (Launer Oy) esittelee Chablis-viinejä. Illallinen (avec). Isäntänä Olli Alho. Ilmoittautuminen HYPERLINK "mailto:ravintolamyynti@klubi.fi"ravintolamyynti@klubi.fi tai (09) 586 88344.

15.4. (ti) 11.30. Lounasvieras, professori Rein Veidemann: Viron poliittisesta tilanteesta. Isäntänä Rainer Wulff.

15.4. (ti) Skruuvikilpailu "Marskin pöytä" Mikkelin Klubilla

Helsingin Suomalainen Klubi

16.4. (ke) Biljardin makkarakilpailu

16.4. (ke) 19.00 Sotilaspolitiikan ilta. Erkki Nordberg: Venäjän asevoimien kehitys. Ruokabuffet 17.30-19.00.

17.4. (to) 19.00. Arto Paasilinnan "Hurmaava joukkoitsemurha" KomEDIATEATTERI Arenassa.

17.4. (to) 10.00. Pistooliammunta Lopen ampumaradalla. Ilmoittautumiset klubimestarille.

19.4. (la) (avec) Kulttuurimatka Tallinnan KUMUUN Matkan vetäjänä toimii klubiveli Antti Lassila. Meno Tallinnaan tapahtuu 8.30 ja paluumatka alkaa 16-17 aikaan. illalla. Laivalla voi ruokailla ja Kumussa nautitaan kahvit. Ilmoittautuminen Klubimestareille mieluiten hovimestarisovelluksen avulla tai sähköpostilla 28.3.2008 mennessä.

24.4. (to) 19.00. Veteraani- ja maanpuolustusilta. Sota-ajan iskelmiä ja pula-ajan ruokaa. Klubin puhallinorkesteri ja Korsu-orkesteri esiintyvät. Musiikkina myös alkuperäislevytyksiä. Vieraana

kevään 2008 OHJELMA

toimittaja Maarit Niiniluoto.
Osallistuminen edellyttää ilmoittautumista.

25-26.4. (pe-la) Maanpuolustusretki

Toukokuu

1.5. (to) 12.00. Vappulounas (avec). Ilmoittautuminen HYPERLINK "mailto:ravintolamyynti@klubi.fi"ravintolamyynti@klubi.fi tai (09) 586 88344.

7.5. (ke) 16.00. Biljardin kuukausikisa

8.5. (to) 19.00. Franz Lehárin "Iloinen leski" Suomen Kansallisoopperassa (ennakkoon ilmoittautuneille).

12.5. (ma) 16.00. Biljardikauden päättäjäiset

13.5. (ti) 9.00. Haulikkoammunta Sipoon ampumaradalla. Ilmoittautumiset klubimestarille.

13.5 (ti) 19.00. Kuoron Floranpäivän konsertti Aleksanterin teatterissa

Kesäkuu

6.6. (pe) Klubin veneretki. Osallistuminen edellyttää ilmoittautumista.

10-11.6. (ti-ke) Tennis- ja sotahistoriallinen retki Hankoon. Ilmoittautuminen HYPERLINK ""jussi.neste@talintenniskeskus.fi tai 050 5883 250. Matkalla tutustutaan Hangon rintaman taisteluasemiin.

Mahdollisten ohjelmanmuutosten varalta klubiveljiä kehoitetaan seuraamaan Klubin nettisivuston viikkokirjeitä.

Mitä lentäjävangit kertoivat



Pommituslentäjä luutn. Leonid Zubov pidätettynä Sodankylässä 14.1.1940

na-ilmavoimien ilmasotatiikasta ja tulevasta hyökkäysaikeista.

Arvokkaita tietoja saatiin luonnollisesti uusista lentokone- ja asetyypeistä. Kun

Suomen ilmavoimat keväällä 1942 sai käyttöönsä venäläisvalmisteisia sotasäälispommikoneita miltei ilman mitään teknisiä asiakirjoja, täydennettiin omien

Talvisodan lentäjävangit



Maataistelulentorykmentin komentaja majuri Stepan Bamshin ja hänen tähyttäjänsä sotavankeina Nurmoilassa kesäkuussa 1943.

koelentäjien tekemiä joh-
topäätöksiä konetyypillä
lentäneiden ohjaajavan-
kien antamalla tiedoilla. Jo-
pa Neuvostoliiton omasta
suihkukone- ja tutkakehi-
tyksestä saatiin vangeilta
tietoja, tosin sangen epä-
määräisiä.

Toisinaan saatiin opera-
tiivisesti hyvin tärkeitä tie-
toja neuvostoilmavoimien
radioliikenteestä ja oma-
konetunnuksista. Pudote-
tuista koneista löytyi jopa
huippusalaisia koodikirjoja
ja karttoja. Vaikka tunnuk-
set ja koodit vaihdettiinkin
säännöllisesti, niin vanki-
ja sotasaalistietojen avulla
pystyttiin pureutumaan
salakielikoodien ja radio-
liikenteen rakenteeseen.
Vangitut lentäjät kertoivat
myös omista kone- ja len-
tätäjätappiosta sekä pudote-
tuista suomalaisista koneis-
ta, mukaanlukien vangiksi
otetuista suomalaislenta-
jista.

Selustan koulutuskeskuk-
sissa ja tehtaissa käyneiltä
lentäjävangeilta saatiin ai-
nutlaatuksia tietoja vastus-

tajan sotapotentialista ja länsiliittoutu-
neiden materiaalitoimituksia niin sano-
tusta 'lend-lease' -avusta, sekä siviiliväes-
tön mielialasta ja huoltotilanteesta.

Yliolikkareita ja Saksaan luovutettuja

Pari vuotta sitten käynnistettiin Elina Sa-
nan poleemisen Luovutetut-kirjan herät-
tämän kohun seurauksena valtion rahoit-
tama tutkimushanke Saksaan luovute-
tuista sotavangeista. Sanan käsityksen
mukaan sinne oli luovutettu etupäässä
juutalaisia sotavankeja, jotka sitten teloi-
tettiin saksalaisissa keskitysleireissä.

Kansallisarkiston hallinnoima tutkimus
on jo osoittanut ettei mitään erityistä
tarkoitusta luovuttaa nimeomaan juu-
talaisia vankeja ollut. Sen sijaan osa Sak-
saan siirretyistä vangeista lähti vapaaeh-
toisesti liittyäkseen "Venäjän vapautus-
armeijaan". Tämä saksalaisten puolella
toimivan yhtymän komentajana toimi
Olhavan rintamalla kesällä 1942 vangiksi
jäänyt kenraali Andrej Vlasov. Suomes-
ta luovutettiin toistakymmentä lentäjä-
vankia Saksaan, joista ainakin kaksi löysi
tiensä Vlasovin ilmavoimiin. Saksaan lu-
ovutettuja sotavankeja oli yhteensä noin
2.800, jotka yleensä vaihdettiin Saksan
vangitsemiin suomensukuisiin sotavan-
keihin.

Kun useat pakkolaskun tehneet neu-
vostolentäjät olivat kertoneet lentäneen-

sä tahallaan Suomen puolelle, elokuussa
1943 laadittiin suunnitelma huokutella
lentäjiä loikkaamaan Suomeen. Ilma-
voimien yksiköt etsivät sopivia pakkol-
askupaikkoja toimialueellaan, ja Pääma-
jan tiedusteluosasto laati yliolikkaukseen
kannustavia lentolehtisiä, joita oli tar-
koitus heittää punalentäjien tukikohta-
alueille. Ei ole kuitenkaan tietoa tämän
suunnitelman toteutuksesta, eikä sen
mahdollisista yhtymäkohdista saksalais-
ten suunnitelmiin kenraali Vlasovin "ar-
meijan" suhteen.

Vielä niin myöhään kuin 30.8.1944
kaksi yliolikkareina ilmoittautunutta len-
toupseeria oli saapunut Ylämaahan pak-
kolaskun tehneessä Jak-9 hävittäjässä.
Sotaväsyneet yliolikkarit kertoivat että
koska Suomi ei ole suostunut aselepoon,
niin uusi suurhyökkäys käynnistyy 10-
12 päivän kuluttua! Nämä jatkosodan
viimeiset lentäjäyliolikkarit ovat tietysti
saattaneet olla lähetettyjä. Heidän täy-
dellisiä kuulustelupöytäkirjojaan ei ole
löytenyt, eikä tuskin enää löydykään.

Mitä jäi kysymättä...

Neuvostoliiton kaukotoimintailma-
voimien, eli ADD:n kuljetuskone eksyi
12.12.1943 sumussa Laatokan yllä ja
teki pakkolaskun Karjalan kannakselle.
Koneesta saatiin useita upseerivankeja,
mm. erään ADD-lentorykmentin opera-
tiivisen osaston johtaja. Kuulusteluissa

Mitä lentäjävangit kertoivat

selvisi että ADD:n yksiköitä oli siirtymässä Luoteis-Venäjälle, tehtävänä osallistua Leningradin saartorenaan murtaamiseen, mikä toteutuikin tammikuussa 1944. Kuulusteluissa ei ilmeisesti kysytty oliko ADD:lle annettu sen jälkeen jatkotehtäviä pohjoisessa.

Kuten hyvin tiedetään Helsingin asukkaat saivat konkreettisesti kokea nämä ”jatkotoiminpiteet” helmikuussa 1944. Toisaalta on kyseenalaista oliko vangittu komennuskunta jo joulukuussa 1943 tietoinen kaksi kuukautta myöhemmin tapahtuvasta Helsingin pommitussarjasta. Valvontakomissio oli joka tapauksessa vielä kesällä 1947 äärimmäisen kiinnostunut tästä konekunnasta. Epäiltiin selvästi että vangit olisivat paljastaneet Helsingin pommitussuunnitelman!

Haminan sataman pommituksen yhteydessä 17.5.1944 saatiin vaikeasti haavoittunut pommikoneen ohjaaja vangiksi. Häntä kuulustellut luutnantti Strömberg ei valitettavasti voinut saada sokeentuneelta ja vain vaivoin puhekykyiseltä lentäjältä vahvistusta epävarmoille hyökkäysmerkkeille. Puutteelliseksi jäänyt kuulustelu jäi loppuiksi vaivaamaan Strömbergiä.

Tässä artikkelissa sanalla ”lentäjä” tarkoitetaan kaikki lentävään henkilökuntaan kuuluvia miehistön jäseniä, eli ohjaaja, purjehdusupseeri (tai tähtystäjä, venäjäksi shturman) sekä kk-ampuja/ra-

diosähköttäjä. Suurissa pommikoneissa (TB-3, TB-7) miehistö saattoi koostua peräti 11 jäsenestä, eli jokaista em. tehtävänimikettä oli hoitamassa ainakin kaksi henkilöä. Isojen koneiden miehistöön kuului lisäksi 1-2 lentomekaanikkaa.

Ye-eversti Georg-Eric Strömberg (1918-2007) palveli Päämajan Tiedustelutoimisto 1:ssä 1942-1944 ja sodan jälkeen ilmavoimissa vuoteen 1966 (mm. Hämeen lennoston komentajana ja Ilmavoimien esikunnan teknillisen osaston päällikkönä). Strömberg kirjoitti osin sodanaikaisista kokemuksistaan kirjan Päämajan hukatut kuukaudet.

Dipl.ins. Carl-Fredrik Geust (Suomen sotahistoriallisen seuran hallituksen jäsen)

Jänisjahti Kotkaniemessä

■ Klubiveljet kokoontuivat 18.12.2007 perinteiseen vuotuisen jänisjahtiin, tällä kertaa Terho Salon vieraaksi Lohjan Kotniemeen. Aikaisempina vuosinahan olemme olleet Kytäjän Kartanon mailla, mutta nyt emme sinne päässeet, koska alueella on suoritettu mittavia hakkuita. Katsotaan mahdollisesti Kytäjän suuntaan taas tänä vuonna, jos sinne kutsutaan. Terho oli luonut mainiot puitteet Kotniemeen aamiaisineen ja mui- ne tarjoiluineen.

Alueen rajallisuudesta (n.100 hehtaaria) johtuen osallistujamäärä oli tällä kertaa rajoitettu 15 metsästäjään. Luku saatiinkin nopeasti täyteen, joskin viime hetken esteiden vuoksi metsään pääsi lopulta 13 metsämiestä. Koriakin saatiin mukaan kolme.

Heti aamupalan jälkeen saatiin valkojänisajo liikkeelle, joka kuitenkin hävittiin. Heti perään Rafun Nappi-koira sai rusaikon liikkeelle, joka eteni rantaa pitkin naapurin maille ja siis niinikään missattiin. Dreeveri Ronja sai vielä ajokontaktin mutta siinäkin ei päästy tekemään riistatyötä loppuun asti. Nuotiolla meitä tervehti kannon takaa utelias ja peloton lumikko talvipuvussaan, vaikka lumesta



ei ollut tietoa koko alueella. Muita kontakteja saatiin pariin kauriiseen, joita kuitenkin vain ihailtiin koska kyseessä tällä kertaa oli nimenomaan jänisjahti.

Huolimatta siitä, että saalis tällä kertaa riistan osalta jäin nuotiolla paistettuihin riistamakkaroihin, olimme kaikki ensinnäkin kiitollisia

Terholle, että meidät Lohajlle kutsuttiin ja toiseksi säiden haltijalle, joka antoi meille upean metsästyspäivän joulun alusviikolla.

*Hannu Vahtio
teksti ja kuvat*

“Orjien vapaus mitataan kahleiden pituudella.”

Journalisti Pohtolan ilta

10 helmikuuta Klubilla pidettiin paneeli “Mikko Pohtola ja Suomen Kuvalehti”. Esiintyjinä olivat päätoimittaja Tapani Ruokanen ja lehden pitkäaikainen toimittaja Risto Lindstedt. Isäntänä toimi Olli Alho. Paikalla oli nelisenkymmentä kuulijaa ja keskustelijaa.

■ ■ Edesmennyttä kunnianpuheenjohtajaamme Mikko Pohtolaa käytiin läpi journalistina. Millainen mies sai Kuvalehden levikin nousemaan 50 000 kappaleesta aina 120 000 kappaleeseen päätoimittajakaudellaan 1974-86.

Alku oli hirveä. Kun hän vastanimittetyinä päätoimittajana kävi tervehtimässä toimituksen väkeä paikalla oli vain kolme henkeä. Muut olivat ravintola Salvessa ryypymässä vakituisen avustajan Arto Paasilinnan kutsusta. Paasilinna oli pyytänyt toimituksen juomaan sen muistoksi, kun “lehden päätoimittajaksi oli valittu mies, joka ei ymmärrä lehden teosta mitään”.

Ihan niin ei asia ollut. Yhtyneiden Kuvalehtien toimituspalvelujen aikaisempaan vetäjänä Mikko tunsu lehtitalon läpikotaisin ja oli tarkka ja tyyliäinen journalisti, hyvä stilisti.

Mikko Pohtolan pääeetos toimituksessa oli, että hän johti solistien kuoroa, kertoivat Lindstedt ja Ruokanen.

“Jos luottamus meni, niin siitä tuli toimittajille oikeasti vaikeuksia. Tässä kai näkyi Mikon pohjalaiset juuret”, Lindstedt kertoi. -Ja Mikko oli tässä kohdassa täysin ehdoton.

Mutta Pohtola antoi tarvittaessa toimittajilleen suuren vapauden. Tapani Ruokanenkin sai saman ohjeen tullessaan Kuvalehteen 1980, kuin Risto Lindstedt neljä vuotta aikaisemmin.

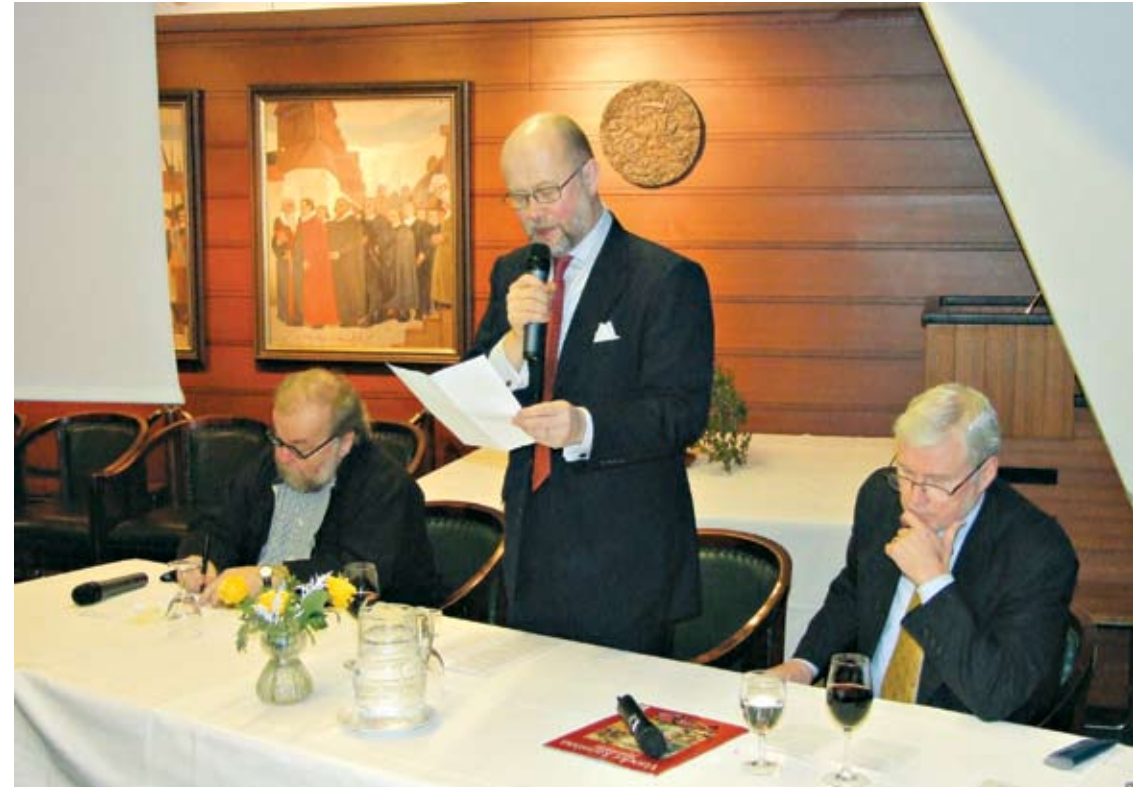
“Touhua mitä touhuat, mutta älä tee sitä minun selkäni takana.”

“Orjien vapaus mitataan kahleiden pituudella.”

Pohtola osasi olla rohkea toimittaja, joka riitautui myös presidentti Urho Kekkonen - nimimerkki Liimataisen - kanssa. Nimimerkki lopetettiin kuten myös koko muu lehden laaja nimimerkkikirjoittelu. Niiden takaa ei enää pystynyt iskemään puukkoa selkään.

Toimittajat sanoivat leikkisästi, että Suomen Kuvalehteä tehtiin ennen Mikkoa everstien leskille. Pohtola avasi lehden laajemmalti yhteiskuntaan ja laajensi myös juttujen aihepiiriä.

Se ei ollut vaikeaa Mikon taustat huomioiden. Hänellä oli jo osakunta-ajoilta laaja verkosto suomalaiseen kulttuurielämään ja tuleviin päättäjiin, jota verkostoa hän luontaisesti myös piti yllä. Toimituksen kannalta Pohtola koettiin erityisesti lehden ulkoministeriksi, josta



oltiin ylpeitäkin. Tuossa menee meidän päätoimittaja!

Mikon luonteenomainen piirre oli vastenmielisyyttä kaikkia ääriilmiöitä kohtaan, olivatpa ne sitten oikealla tai vasemmalla.

“Hän kysyi minultakin suhtautumista näihin liikeisiin palkatessaan meikäläisen

lehteen”, Lindstedt kertoi. -Itse asiassa, se taisi olla ainoa kysymys.

Pekka Ritvos

Kirjailta

Eero Elfvengren & Eeva Tammi (toim.): Viipuri 1944; Miksi Viipuri menetettiin? WSOY, Helsinki 2007. ISBN 978-951-0-33196-5.

■ Kirja koostuu 19:stä lähdeviitein varustetusta asiantuntija-artikkelista. Yhdessä ne antavat hyvin laaja-alaisen kuvan Viipurin menetyksen taustoista, tapahtumista ja jälkipyykistä. Erityisen merkittävä on sivuille 293-338 koottu 'Viipurissa kaatuneiden ja kadonneiden sotilaiden matrikkeli' lähdeviitteineen. Viimeistään se ampuu alas ainakin 'Huh-tiniemen salaliittoteorian'.

Asiantuntija-artikkelien taso vaihtelee jonkin verran, mikä varmaan johtune niiden laatimiseen käytettävissä olleista ajoista. Artikkeleiden tyyli ei sekään voi olla yhtenäinen, koska kirjoittajien taustatkin vaihtelevat, mutta sekin on luonteenomaista tämän kaltaisille toimitetuille teoksille.

Mitä taas tulee 'Wiipurin omaan salaliittoteoriaan', niin saattoihan tietysti Päämajassa olla asiasta Ylipäällikön ajattelun vastaisia sotilaallisia mielipiteitä. Mutta kirjasta saa sellaisen kuvan, että Viipurin heikko puolustaminen toteutettiin lopulta raukkamaisesti. Eihän 20. Prikaatin jättäminen oman onnensa nojaan ole suomalaisen sotilasperinteen mukaista.

Tältä kannalta mielenkiintoinen on

Erkki Käkelän kirjoittaman luvun 'Pansariaseläji' alku, jossa Ruben Lagus pohdii Viipurin puolustusta. Prikaati ei ollut kykenevä asutuskeskustaisteluun, mikä on tosiasia. Yhtä mielenkiintoinen on Laguksen myöhemmin toteama ajatus vain 'pienien verhoavien joukkojen jättämisestä Viipuriin'. Niillä olisi ehkä ollut suurempaa vaikutusta Puna-armeijan kaupunkiin hyökkääviin joukkoihin.

Mutta siihenkään ei 20. Prikaatin joukoilla ollut yhtään kokemusta saati koulutusta. Tulee silti mieleen, mikä teho olikaan Groznyn täysin alivoimaisilla puolustajilla ylivoimaista venäläistä hyökkääjää vastaan 1990-luvulla. Groznyn keskusta tosin ammuttiin rauniokasaksi, mutta eipä ole meilläkään juuri ollut iloa suhteellisen ehjästä Viipurista jatkosodan jälkeen. Eikä olisi ollut venäläisilläkään, jos olisivat tehneet kaupungista rauniokasan.

Eräs mielenkiintoinen näkökulma on kauppatieteiden maisteri Göran Lindgrenin artikkelin 'Viipurin taistelu – sotilasjohtamisen oppitunti' sosiologinen näkökulma itse taisteluun. Siinä viitataan lisäksi erääseen seikkaan, joka ei ole juuri aikaisemmin tullut esiin. Nimittäin, että 'luottamus maan hallituksen toimiin oli heille [Viipurin puolustajille] erityisen merkityksellinen' sekä 'mutta poliittiset tekijät merkitsivät heille paljon' (s. 272).

Tätä näkökulmaa kannattaisi vielä tar-



kastella lähemmin tutkimuksen keinoin. Kyseessä on noin 18-25 vuotiaat, pääosin alaikäiset nuoret sotilaat, jotka eivät edes voineet olla kovin suuressa määrin poliittisesti tietoisia. Eräs selittävä tekijä voisi tietysti olla se, että prikaatissa oli myös selvästi vanhempia täydennysmiehiä, joiden vaikutusta nuorukaisiin ei teoksessa ole voitu käsitellä.

Toinen kokonaan uusi aspekti olisi, oliko 20. Prikaatissa Puna-armeijan informaattoreita tai peräti sellainen solu taik-

ka jopa soluja. Se selittäisi niitä kirjassa olleita heittoja, joissa omat töröttöilyt tulivat hetikohta Moskovan Tiltun tietoon. Sekä sen, että Puna-armeijan sotilaita olisi pystynyt pyörimään suomalaisissa sotilaspuvussa ja epäilyttävästi käyttäytyen Viipurin kaduilla.

Erkki Nordberg

Ylipormestari Jussi Pajunen lounasvieraina 15. 1. 2008

Helsingin metropolialueella suuria mahdollisuuksia



Helsingin kaupunginjohtajan, ylipormestari Jussi Pajusen vierailu klubilla osui mielenkiintoisimpaan mahdolliseen aikaan. Aamun uutiset olivat kertoneet korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä, jonka mukaan Sipoon lounaisten osien liittämistä Helsinkiin ei enää estä mikään. KHO kumosi kaikki alueliitokseen liittyneet valitukset.

■ ■ Alueliitoksesta on taitettu peistä pitkään. On kiivaita vastustajia ja innokkaita kannattajia. On niitäkin, joiden mielestä hanke voi olla laillinen mutta moraalisesti väärin. Ylipormestari toi tähän keskusteluun oman, varsin pragmaattisen näkökulmansa. On harjoitettava metropolipolitiikkaa, joka on kaikkien pääkaupunkiseudun asukkaiden ja koko Suo-



men yhteinen etu.

Tyytyväinen ylipormestari ei yltenyt riemunkiljahduksiin, mutta totesi, että päätös on erittäin tärkeä ja avaa suuria mahdollisuuksia pääkaupunkiseudun kehittämiseen: asuntorakentamiseen, metron jatkamiseen itäsuuntaan, palvelujen ja uusien työpaikkojen luomiseen.

Pajunen muistutti, että Helsinkiin ei ole viimeisten 35 vuoden aikana tullut merkittävästi lisää asukkaita eikä juuri työpaikkojakaan. Nyt voidaan entistä paremmin toteuttaa pääkaupunkiseudun yhteistä visiota, hyvinvointipalvelujen lisäämistä, kaupunkirakenteen ja asumisen kehittämistä sekä metropolialueen kansainvälisen kilpailukyvyyn parantamista. Tälle kehittämistyölle antaa erityistä pontta yhteistyö valtiovarainministeriön kanssa. Nykyinen hallitus onkin ensimmäinen, jonka ohjelmassa mainitaan Helsinki ja Helsingin seudun metropolipolitiikka.

Kansainvälinen yhteisyö vahvistuu.

Helsingille ollaan parhaillaan laatimassa kansainvälistä strategiaa, joka on tammi-kuussa 2008 tuotu kaupunginhallituksen käsittelyyn. Sen lähtökohdat ovat hyvin käytännönläheiset. On vastattava kysymykseen, minkälaisilla kansainvälisillä toimilla voidaan tuottaa parempaa elämisen laatua helsinkiläisille.

Vaikka ulkopolitiikka ei kuulukaan pää-



kaupungin toimialaan, voidaan kansainvälisellä yhteistyöllä monin tavoin edistää käytännön hyötötavoitteita ja yleistä hyvää. Kun näitä toimenpiteitä mietitään, pitää perustana olla analyysi siitä, minkälaisessa maailmassa ja ympäristössä nyt elämme.

Helsinki on monella tavalla erilainen kuin neljännesvuosisata sitten.

Globaalitasolla voidaan puhua jonkinlaisesta "Nokia-ilmiöstä". Yksi maailman johtavista yrityksistä on kotoisin tältä alueelta, ja se tuo valtavan määrän kansainvälistä taloudellista toimeliaisuutta Helsinkiin. Vastaavaa ilmiötä ei ole kos-

kaan aikaisemmin tapahtunut täällä.

Meillä on myös aidosti keskeinen asema idän ja lännen välissä. Helsingistä on yhtä pitkä matka New Yorkiin ja Pekingiin, ja lyhin reitti Pohjois-Amerikasta Intiaan kulkee Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta. Kaukoidän talouksien vahvistuessa keskeisellä asemallamme on kasvava merkitys.

Eurooppalaisella tasolla asemaamme on muuttanut jäsenyytemme EU:ssa. Se ei merkitse vain valtioiden välistä yhteistyötä vaan samalla alueiden ja kaupunkien välisen vuorovaikutuksen tiivistymistä. "Matka Eurooppaan" on lyhentynyt. Emme kuitenkaan kilpaile valtion kanssa Eurooppa-politiikassa. Yksi ja yhteinen

agenda on lujittanut pääkaupunkiseudun ja valtiovarainministeriön yhteistyötä.

Helsinki ei ole koskaan aikaisemmin historiansa aikana ollut mikään Itämeren keskus, mutta nyt siihen on todelliset mahdollisuudet. Tämä koskee koko Itämeren ja aivan erityisesti Suomenlahden aluetta. Suurta muutosta on vahvistanut kommunismin mureneminen Itä-Euroopassa.

Kylmän sodan aikana pohjoismainen yhteistyö oli ikkunamme Eurooppaan. Olimme pussin perällä! Nyt Itämeren taloudellinen moottori on Suomenlahdella. Venäjän ripeä talouskasvu ja vaurastuvan Pietarin 5 miljoonaa asukasta ovat merkittävä haaste ja mahdollisuus. Jos meillä vielä käy sellainen hyvä tuuri, että Siperian radan päälinjaus Keski-Eurooppaan rakennetaan kulkemaan Pietarin kautta, niin se avaa meille lähialuetuntuman aina Tyynelle valtamerelle saakka.

Meidän on puolestamme huolehdittava osuudestamme nopeiden junayhteyksien lisäämisestä ja moottoritie E 18 valmistumisesta itärajalle saakka kohti Pietaria.

Yhteistyö taloudellisesti vahvistuvan Tallinnan kanssa avaa myös uusia näköaloja. Kuusi miljoonaa kaupunkien välistä matkaa vuositasolla ja tuhansiin nousevat työmatkat merkitsevät Helsingin ja Tallinnan kesken saman tyyppistä kaksoiskaupunkikehitystä, mikä on näh-

Helsingin metropolialueella suuria mahdollisuuksia

tävissä esimerkiksi Kööpenhaminan ja Malmön välillä.

Tukholmaa on totuttu pitämään mitattikkuna arvioitaessa Helsingin hyvinvointia ja kehitysmahdollisuuksia. Vaikka länsinaapuri on perinteisesti ollut edellämme kehityksessä, niin nyt on tilanne muuttumassa. Meillä on vahvistuva trendi, kun taas naapurin on vaikeampi löytää uusia kasvutekijöitä.

Haasteita on toki meilläkin. Itämeren alueen yhteistyön tiivistäminen Euroopan Unionin puitteissa välimeriyhteistyön tasolle vaatii vielä paljon ponnisteluja. Myös Itämeri itsessään, sen kunnan kohentaminen ja kestävä taloudellinen kehittäminen ovat aikamme suuria kysymyksiä, kun haluamme kaupunkimme kehittyvän Itämeren helmenä kasvavana talous- ja kulttuurikeskuksena.

Metsästä merelle ja uuteen pääkaupunkiseutuajatteluun.

Suomeen tarvitaan yksi kansainvälisesti kilpailukykyinen keskus. Ainoa mahdollinen alue on pääkaupunkiseutu. Millään muulla alueella maassamme ei ole vastaavia resursseja.

Helsingin metropolialueen menestyminen on koko Suomelle tuhannen taalan paikka, sanoo ylipormestari Pajunen. Pääkaupunkiseudun merkitys on tunnustettava sekä valtakunnallisesti että alueen sisällä. Ei ole erillistä Sipoon



menestymistä, Helsingin menestymistä tai Espoon menestymistä jne. On Helsingin metropolialueen yhteinen menestys, jonka eteen kaikkien alueen kuntien ja valtiovaltan on ponnisteltava.

Seuraavan 10 vuoden aikana kaupungin rakenne kokee suuremman muutoksen kuin koskaan aikaisemmin. Edellinen kaupunkirakenteen merkittävä muutos

tapahtui 1960- ja 70-luvuilla, jolloin rakennettiin lähiöitä Helsinkiä ympäröiviin metsiin. Silloin myös kaupungin aluetta laajennettiin edellisen kerran Vuosaari liitettiin Helsinkiin 60-luvun puolessa välissä. Ajatuksena tuolloin oli sittemmin toteuttamatta jäänyt idea ydinvoimalan rakentamisesta.

Nyt tullaan metsistä merenrannoille ja

suurten mahdollisuuksien äärelle. Vuosaaren satama, Jätkäsaaren asuttaminen, Sompasaaren, Arabianrannan, Kalasataman ja Laajasalon öljysataman muutos- ja rakennustyöt, Sipoon saattaminen osaksi metropolialuetta jne. merkitsevät uutta työtä, uusia palveluja ja laadukkaampaa asumista. Ne ovat kilpailuvaltteja, joista hyötyy koko Suomi.

Metropolipoliitikka ei lisää byrokratiaa

Lounasvierasta kuuntelemissa olleiden klubiveljien kysymyksiin alueen hallintomalleista ylipormestari Jussi Pajunen vastasi, että metropolipoliitikka on toimintamalli, joka ei lisää byrokratiaa. Tavoitteena on alue, jossa ihmiset asuvat, työskentelevät, viihtyvät ja tuntevat elävänsä yhdessä ilman rajoja. Uusia väliportaan hallintorakenteita emme tarvitse.

”Jos olisin diktaattori, liittäisin metropolialueen kunnat yhteen, mutta on realistista todeta, että se ei tapahdu”, sanoo kaupunginjohtaja. Vapaaehtoinen yhteistyö on myös toimiva vaihtoehto, hän toteaa. Sitä on nyt kaikin keinoin edistettävä yhteistoiminnassa valtiovaltan kanssa.

Aarno Kaila

KAMUKLUBI ESITTÄÄ!

Suomalainen Klubi järjestää keväisen kamarimusiikkimatinean sunnuntaina 13.4.2008 alkaen kello 15.00 Klubin ravintolasalissa. Tilaisuudessa esiintyy Okko Kamu (viulu), Anna Aminoff (huilu), Tommi Aalto ja Jussi Tuhkanen (alttoviulu), Samuli Peltonen (sello) sekä unkarilainen Sibelius Akatemian jatko-opiskelija Eva Polgar (piano).

Ohjelma koostuu seuraavista teoksista: Ludvig van Beethovenin Kevätsonaatti, Aulis Sallisen Mistral Music ja Ferdinand Riesin Huilukvintetto.

Luvassa on siis riemukas musiikillinen tervetuloitovetus keväälle.

Matinea on avoin klubiveljille perheineen.

Ennen matinean alkua on mahdollisuus klo 13 alkaen nauttia Klubin keittiön sunnuntaibuffet'sta.

Musiikkiesitysten jälkeen taasen voi tutustua klubiveljien valokuvanäyttelyyn, joka on esillä toukokuun loppuun saakka Klubin ravintolasalissa ja joka avataan virallisesti matinean yhteydessä.

Valokuvanäyttelyssä on esillä klubiveljien valokuvia, joiden motiivina on Suomen monimuotoinen luonto - sen neljä vuodenaikaa sekä ihmiset ja eläimet luonnon keskellä. Näyttelyssä on kuvia yli neljäkymmentä.

* * *

Iltapäivän konsertin säveltäjistä Ferdinand Ries (1784-1838) ja Ludvig van Beethoven (1770-1827) yhdistyvät mielenkiintoisella tavalla Bonnin historiassa.

Molempien suvut vaikuttivat merkittävästi kaupungin

musiikkielämässä. Riesin isoisä oli hoviorkesterin trumpettisti. Titi Anna Maria oli palvottu laulajatar ja isä Frans Anton ihmelapsi, joka kiinnitettiin jo 11-vuotiaana hoviorkesteriin. Suvun kuuluisin vesa oli kuitenkin matineassamme esitetävän Huilukvinteton säveltäjä Ferdinand Ries.

Ferdinand oli usean vuoden ajan Beethovenin piano-oppilas ja suojatti, jonka nuoruusvuosien tärkeimmät käännekohtat ja menestykset olivat juuri Beethovenin avulla saavutettuja.

Sekä Ries että Beethoven muuttivat nuorina aikuisina Wieniin, jossa Beethovenin oli vaivatonta päästä aristokratian suosioon ja varmistaa itselleen vankka jalansija sekä esiintyvänä pianovirtuosoina että säveltäjänä.

Ajalle oli tyypillistä, että aatelisi tilasi sävellyksiä suosikeiltaan. Vastalahjaksi teos omistettiin tilaajalle, mistä johtuen me vieläkin tunnemme monta kreiviä, herttuaa ja vaaliruhtinasta, vaikka he muutoin olisivat ansaitusti hävinneet historian hämärään.

Eräs tällainen kreivi oli Mozart von Fries, joka vuonna 1801 tilasi Beethovenilta konsertissamme kuultavan Viulu-sonaatin op. 24, F-duurissa. Tiedossa ei ole, kuka antoi teokselle lisänimen "Kevätsonaatti" ja miksi. Kuulijalta ei kuitenkaan vaadita kovinkaan paljon mielikuvitusta lohtiakseen silmien eteen kuvan sulavan lumen ja jään painosta vapautuvan puromaiseman, vuolaasti ja energisesti etenevän tahdonilmaisun. Suomalaisen Klubin konsertissa kuullaan teoksen alkuperäisen versio huilulle.

Samanlainen rientoisuus ja energia leimaa myös Ferdinand Riesin Huilukvintet-

toa. Teos on kolmiosainen ja tarjoaa kaikille muusikoille tilaisuuden esitellä taitojaan. Erityisesti huilun kadenssit kvinteton toisessa osassa luovat kuvaa intohimoisesta säveltäjästä, joka erinomaisella taidolla yhdistää virtuositeetin ja intiimin sisällön.

Vastapainoksi ihaillemaan opettajalta saamalleen tuelle Ries edesauttoi merkittävästi myös Beethovenin uraa asuessaan Lontoossa vuosina 1813-1824. Riesin ansiosta The Philharmonic Society tilasi Beethovenilta kuuluisan 9. Sinfonian.

Aulis Sallisen (1935-) Mistral Music huilulle ja pianolle on Uudenkaupungin Cruselliviikon tilaus viime kesän huilukilpailun pakolliseksi numeroksi. Teoksen aforistiset oivallukset, tauot, joiden tarkka dramaturgia kertoo kypsästä mestarista, osoittavat todeksi sen, että runon sisältö ei ole sanojen määrässä, vaan niiden laadussa.

Tästä teoksesta Aulis Sallinen on tehnyt version huilulle, kahdelle viululle, alttoviululle ja sellolle. Versio saa kantaesityksensä säveltäjän läsnä ollessa ensi kesän Musiikkia! Ruovesi-festivaalilla, jonka taiteellinen johtaja Okko Kamu on.

* * *

Tule nauttimaan kamarimusiikin helmistä kansainvälisen tason taitelijoiden esittämänä johtajanaan klubiveljemme, kapellimestari Okko Kamu.

Toivomme, että ilmoittaudut matineaan ja valokuvanäyttelyn avajaisiin klubimestarille viimeistään maanantaina 7.4.2008.

Ohjelmatoimikunta
Digikamera- ja luontokuvauksi-
piiri Klubin ravintola

17.01. 2008 H:GIN SUOMALAINEN KLUBI

JUHLAPUHE MERKKIPÄIVÄILLASSA

■ ■ Arvoisa herra puheenjohtaja, kunniajäsenet, hyvät klubiveljet, merkkipäivällän kutsuvieraat.

Miehen ikää on leikkisästi verrattu soitimiin. Mikä on minkäkin ikäisen miehen vireys-, ei viritystila.

20-vuotias on kuin ensiviulu. Nopeasti vireessä ja valmis kaikenlaisiin kiemuraisii, jopa akrobaattisiinkin mitteloihin jousi pomppien niin että hartsipölyä.

Seuraavat 30, 40 ja 50 vuotiaat soittimet ohitamme nyt vain toteamalla, että he ovat virkeitä, kypsyneitä orkesterin jäseniä, mutta 60-vuotias on kuin sello. Kaunisääninen, rauhallinen, kauniita melodiakaaria soittava hurmuri, muodoiltaan kaunislinjainen haarasoipio, joka syttyy tarpeen tullen riehakkaisiin tanssikuvioiden.

70-vuotias on kuin kontrabasso. Soittimenä kookas. Paksumpikielisenä jo tummasointinen ja niin muodoin hidasliikkeisempi. Koostaan johtuen sijoittuu mielellään takariveihin ja kun soitto alkaa, saa soittaa etupäässä hitaita ja pitkiä pohjasäveliä. Joskus pääsee riehaantumaan, mutta silloin sävelet menevät hiukan sekavakuuloisiksi ja väsy temmellykseen melko nopeasti.

80-vuotias ja vanhemmat ovat kuin flyygeli. Komea, musta, kiiltävä ja kunnoitusta herättävä jalo soitin. Seisoo laavalla upeana ja ryhdikkäänä. Vireeseen saamiseksi tarvitaan ammattivirtittäjä,

joka työskentelee soittimen ympärillä monta tuntia. Lopulta kun on saatu huippuvireeseen, tuleekin toinen mies ja soittaa.

Hyvät herrat. Ihmisen ikä on ihmisen itsensä koko ikä. Kohta syntymisen jälkeen alkaa koko iän kestävä ponnistelu uuden oppimiseksi. Näin olemme itse kukin tahoillamme saaneet sen tuntea. Tieteellisesti on todistettu, että koko elinkaaremme on oppimiskykyistä aikaa. Aivojamme pitää jatkuvasti rasittaa. Onnellista on todeta, että eri-ikäiset "soittimet" ovat jo erilaisen sointinsakin takia tarpeellisia ja jopa välttämättömiäkin, että se orkesteri taikka paremminkin se tilkkutäkki, jota yhteiskunnaksi sanotaan, olisi kokonainen ja eheä. Täydellinen se ei vielä ole, meidän kaikkien ponnisteluista huolimatta, mutta yhä vähemmän särösointinen taikka repaleinen. On olemassa sanonta; Orkesteri soi ja soittaa juuri niin hyvin, kuin sen heikoin soittaja soittaa. Sibelius sanoi vaimollensa Ainolle, kun tämä soitti ravintola Kämpiin ja kysyi milloin tulet kotiin; Rakas vaimoni, minä olen säveltäjä, en ennustaja. Vaikka suunnitelmia tehdään vuosien päähän, elämää eletään kuitenkin päivän ja hetken kerrallaan. Taaksepäin katsomalla voi tietää miten on mennyt. Näin muodostuu jälkivald, nimenomaan jälki, joka on elämäkokemusta, viisautta, kohtaloita ja hyvät herrat myöskin charmia tms. Pieni

17.01. 2008 H:GIN SUOMALAINEN KLUBI



laskutoimitus osoittaa miten aika kulkee. Esimerkiksi 70 vuotta täyttänyt ihminen on elänyt siis 70 vuotta, joka on 840 kuukautta, 25.550 päivää , 613.200 tuntia , 36.792.000 minuttia ja hirmuinen

2.207.200.000 sekuntia. Tuona kaiken aikana on kertynyt se viisaus taikka tyhmyys mikä on 70-vuotissyntymäpäivänä nähtävissä. Jos tukka on lähtenyt, voi onnellisena todeta, että eihän tukka ja järki pysykään samassa päässä. Onneksi tukka lähti ensin. Taikka jos parta vieläkin kasvaa, voi todeta ettei parta pahoille

kasva, turpajouhet joutaville. Tiedättekö mitä eroa on puujalalla ja puupäällä ? Vastaus; Puujalka ei periydy.

Etelä-pohojalaane sanoos tässä ny notta; Hyäryllisin tapa viättää elämä on käyttää sen sellaaesehe, joka kestää elämääki kauemmin.

Vuosia sitten näin televisiosta elokuvan, jossa oopperalaulaja, tenori, jota esitti Jose Carreras, sairastui äänensä menetykseen kesken esityksen. Flunssa, ja korkeat äänet eivät tulleet. Sinänsä hyvin inhimillinen ja koko ajan tapahtuva ti-

JUHLAPUHE MERKKIPÄIVÄILLASSA



lanne. Kun hän makasi sairavuoteellaan työkalu rikkiinäisenä, hän mietti mitä jää ihmisestä jälkipolville muistoksi. Jaaha; Arkkitehdiltä jää talot, kirjailijalta kirjat, kuvataiteilijalta taulut. Niin, mutta mitä jää laulajalta ??? Ei mitään!! Elettiin aikaa, jolloin tallentimia ei ollut.

Hyvät herrat, klubiveljet. Turha soon kehumisia hautajaasihi jättää, ookko varma jottoot eres paikalla. Toisealta; Osoota notta sä välität ja tee se silloin ku joku sitä vähite ansaattoo. Silloin sitä enite tarvittoo.

Klubimme elää voimakasta kasvun aikaa. Jäsenmäärämme kasvaa voimakkaasti, ollen jo yli 2500. On täysin selvää, ettei tämä joukko mitenkään mahdu kerralla yhdelle koolle omiin tiloihimme. Silti klubiveljeys on päällimmäinen ja tärkein asia koko toiminnasaamme. Klubiveljeys, ikään ja asemaan katsomatta, on

aina vaalimisen ja hoitamisen arvoista. Omat aktiviteettimme ovat meidän itsemme valittavissa ja kehitettävissä, niin että jokaiselle löytyisi aina jotain mielenkiintoista ja rakentavaa. Anna omastasi, ole käytettävissä silloinkin kun ei sinulta kysytä, tue veljeäsi ja tunne hänet. Joukkomme pursuaa valtavat määrät elämän kokemusta ja -viisautta monilta eri aloilta. On taiteellisuutta, tunteita, henkistä voimaa ja arvoja.

Klubillemme valitut toimihenkilöt eivät istu korkealla nahkatornissa veljien tavoittamattomissa, vaan ovat kaikkien palvelijoita ja ohjelmien toimeenpanijoita.

Jos ja kun sinulla on idea, tuo se julki ja niin kehitämme yhdessä klubiamme.

Klubimme tilaisuuksiin tulo ei saa olla velvollisuus, vaan ilo. Eläminen tämän päivän maailmassa on kiireistä ja rau-



JUHLAPUHE MERKKIPÄIVÄILLASSA

hatonta. Nopeat syövät hitaat-tyylystä, toisen sortamista, rahan ahneutta, vallan väärinkäyttöä, eettisten arvojen vähättelelyä, itsensä korottamista, väkivaltaa jne, jne. Senpä vuoksi täällä vallitkoon rauha ja kunnioitus. Kiire ja hössötys jääkööt oven ulkopuolelle. Kun astun oven sisäpuolelle, tulee tunne että täällä ei tarvitse päteä, mieluuminkin myötävaikuttaa siihen, että viihdymme tilaisuuksissamme. Laadusta alkäämme tinkikö. Ajatelkaapas esimerkkinä: Trumpettia soittava teknillisen korkeakoulun professori käy pelaamassa kuoroharjoitusten väliajalla lakimiesystävänsä kanssa kierroksen biljardia. Samalla he keskusteleval arkkitehtiveljen kanssa rakennussuunnitelman juridisista oikeutuksista. Naapuripöydän ympärillä olevat veljet pohtivat Sibelius-sivustojen hienosäädöistä ja musiikkivallinnoista ja siitä sopsisiko Finlandia-hymni kansallislauluksi kun siinä on niin pitkät alku ja loppusoiot ja vahvistaisiko se paremmin kansallista identiteettiämme kuin Maammelaulu, joka on samanlaisena myös virolaisilla.

Hyvät herrat, ja joukossamme olevat sotiemme veteraanit. Viimeksi kulunut vuosi oli meille kaikille juhluvuosi. Itsenäinen Suomemme täytti 90 vuotta, me itse kukin omat juhlanumeromme. Rauhahan vuosia olemme saaneet elää yli 60. Onnea meille kaikille ja erikoisesti teille te ohiammutut veteraanit, niinkuin leik-

kisästi karjalaisinäni sanoi selvittyään hengissä sotiemme kauheuksista. Onneksi vihollisen luoti ei osunut.

Teidän ansiostanne lippumme liehuu ja saamme tänäänkin kokoontua Helsingin Suomalaisella ja painotan sanaa SUOMALAISILLA klubilla vapaassa isänmaassamme. Täällä eri alojen eri ikäiset ihmiset kohtaavat toisensa ja voivat keskustella ja virkistyä henkisesti ja aineellisesti tänäänkin meitä varten valmistetun, maittavan ruuan ja hyvin valittujen juomien myötä.

Lopuksi kolme elämäntoivetta etelä-pohjalaasittain:

Yritysmallimas, liike-elämäs tai ihmissuhteis ei oo vielä ketää palakittu kiälteesestä asentehesta.

Ruaki itteluattamustas, epäilykset kualoo näläkähä.

Hauskaa ei oo, jonsi itte pirä.

Hyvää ja rattoisaa juhlaa sekä nauruntäyteistä elämää !!!!

*Klubiveljenne
Henrik Lamberg*

Suomi oli pieni tekijä Napoleonin ajan myrskyissä

Suomen valtio syntyi vaihteittain

Merkkivuosien 1808-09 pohdinta historian illassa 24.1. veti klubisalin täyteen. Värikki Stoolin tarinoiden ja muun kouluopetuksen antama kuva päivittyi merkittävästi. Tosin tutkijatkin kiistelivät esimerkiksi siitä, pidettiinkö Porvoossa 1809 valtio- vai maapäivät.



■ ■ Paneeliin osallistivat aiheen parhaat tuntijat eli akateemikko Päiviö Tommila sekä professorit Osmo Jussila ja Matti Klinge tämän kirjoittajan johtaessa puhetta. Parituntista keskustelua, johon yleisö osallistui vilkkaasti, ei voi tässä tarkasti kuvata. Sen sijaan kannattaa vetää suuria linjoja.

Ymmärrettävästi suomalaiset näkevät asiat usein ahtaasti omasta vinkkelistään -- edes Tukholman näkökulmaa huomauttamatta. Kuitenkin Suomi oli Napoleonin ajan myllerryksissä pieni tekijä suurpolitiikan pelilaudalla. Taidamme olla sitä jossakin määrin vieläkin.

Suomen kohtalo oli sivuseikka

Perinteisen kuvamme mukaan Napoleon antoi Tilsitissä 1807 Aleksanteri I:lle Suomen palkkiona Ruotsin pakottamisesta mukaan Englannin kauppasaartoon. Kuitenkaan sanaa Suomi ei ole Tilsitin dokumenteissa eikä edes Haminan rauhansopimuksessa 1809. Siinäkin pääasia oli Ruotsin taipuminen mannermaasuorkeemukseen. Ohimennen tietyt Ruotsin läänit liitettiin Venäjään. Ehkä sana Suomi oli sentään vilahtanut keisarien ratustusetrekillä.

Suomen valloitus oli siis osa ajan suurta peliä. Klinge tosin huomautti Ruotsin yrittäneen 1700-luvulla kahdesti revanssia Venäjästä; Viaporikin oli hänen mu-

Suomen valtio syntyi vaiheittain

kaansa hyökkäyslinnoitus. Aleksanterilla oli siis syitä varmistaa lopullisesti Pietarin turvallisuus ja Suomenlahden väylä.

Tommila puolestaan muistutti nykyisin tuntemamme Suomen hahmottuneen vasta Haminassa. Ennen sotaa hallinnollinen raja oli ollut Kemijoessa ja valtioiden raja Kymijoessa. Rauhanneuvotteluissa Tornionjoki haarukoitui kompromissiksi. Kun Vanha Suomi liitettiin 1812 suuriruhtinaskuntaan, Suomi-neito oli hahmottunut. Suomalaisia jäi niin Länsipohjaan ja Ruijaan kuin Itä-Karjalaan ja Inkerinmaalle.

Jopa Klingsporia voi ymmärtää?

Sotatapahtumien osalta tilanteen kokonaisuus on tehnyt ymmärrettäväksi jopa halveksitun Klingsporin toimintaa. Ruotsia ei uhattu vain idästä, vaan myös etelästä. Tanska saattoi tavoitella 150 vuotta sitten menettämänsä Skoonea, joten Ruotsi sitoi päävoimansa tänne ja jopa Pommeriin. Keskeinen tekijä oli Trafalgarissa juuri voittanut Englannin laivasto. Sodan loppuvaiheessa päätavoite oli suojata Tukholma. Jopa Ruotsin paloitte-lua voitiin pelätä.

Suomalaisten oli siis pärjättävä lähinnä omilla rykmenteillään. Strategiana oli niiden säilyttäminen taistelukuntoisina kesään 1808 asti, jolloin alettaisiin Via-

porin, vahvan laivaston ja maihinnousujen tukema vastahyökkäys. Venäjä oli sitä paitsi jo kahdesti palauttanut Suomen pääosan Ruotsille. Moni saattoi odotella tätä ja varjella nahkaansa.

Huoltouseeri Klingsporin onnistui vetää joukkonsa Oulun tasalle, joskin miehistö purnasi kotiseutujensa luovuttamista taisteluita. Strategia sortui jo Viaporin antautumiseen. Pelkällä huollolla ei sitä paitsi ole sotia voitettu. Venäläisten kannalta kesän 1808 vastahyökkäyksen ylistetyt kenttätaistelut olivat vain etuvartiokahakoita.

Missä oman valtion juuret?

Suomen sodan kulkuun uuden tutkimuksen valossa kannattaa klubilla ehkä vielä palata. Historian illan pääpaino oli kuitenkin politiikassa eli Suomen valtion synnyssä. Suuriruhtinaskunnan aseman Suomi sai sinänsä jo 1580-luvulla, mutta symbolin merkitys jäi kauan vähäiseksi.

Oman valtion juuria on sen sijaan kaiveltava keisarinna Elisabetin julistuksesta pikkuvihan aikana ja etenkin Anjalan liitosta 1788. Edellistä pidetään kuitenkin vain sotapropagandana, jälkimmäistä upseerikapinana. Suomalaista paikallis-patriotismia toki oli siinä kuin nykyään savolaista tai pohjalaista heimohenkeä.

Tunnetusti venäläiset miehittäjät ryh-

tyivät valloittamaan myös suomalaisten sieluja saaden yläluokan nopeasti suo-peaksi. Talonpojat nousivat sen sijaan sissisotaan, jonka merkitys on uudessa tutkimuksessa korostunut, vaikkei J.L. Runeberg siitä paljon kirjoittanutkaan. Rottiin ja Spoofin sissikomppania sekä Olli Tiaisen pieni talonpoikaisjoukko olivat venäläisille suurempi riesa kuin 15.000 miehen vakinainen suomalaisarmeija.

Mitä Aleksanteri oikein tarkoitti?

Perinteisen käsityksen mukaan Suomen valtio syntyi, kun Aleksanteri julisti Porvoossa 1809 Suomen nousseen kansakuntien joukkoon. Jussilan mukaan kesti kuitenkin useita vuosia, ennenkuin hallinnollisesta "finanssivaltiosta" tuli aito autonomia. Virstanpylväitä olivat valtioneuvoston edeltäjän perustaminen 1809 sekä Suomen asiain komitean muodostaminen Pietarissa 1811.

Paljon on kiistelty siitä, mitä Aleksanteri tarkoitti luvattaessaan säilyttää Suomen lait. Venäjä oli monikansallinen imperiumi, jonka piirissä oli monenlaisia hallintokuvioita; Suomen autonomia ei siis ollut ainutlaatuinen. Jussilan mukaan Suomen perustuslait eivät olleet venäläisille selkeä paketti, vaan lupausta tulkittiin tarkoituksenmukaisesti.

Perustuslakeihin luettiin myös vuoden

1734 lain ydin eli pohjoismainen oikeusjärjestys. Kustavilaista valtiosääntöä puolestaan sovellettiin joustavasti. Suomalaisten sinnikkäistä yrityksistä huolimatta Pietarin hallitsijat eivät suostuneet koskaan täsmentämään, mitä Suomen perustuslait tarkalleen olivat.

Suomi luotiin hivuttamalla

Suomen valtio ei syntynytäkään kerralla, vaan vuosikymmeniä kestäneellä hivuttuksella. Vähän kerrassaan suomalaiset kehittivät Porvoon juhlapuheen parista fraasista ja hallitsijoiden pyöreistä lupauksista valtioteorian, jota sitten tiukasti puolustettiin sortovuosina. Ratkaisevaa oli suomalaisen kansallishengen luominen 1800-luvulla.

Myös venäläisten näkökulmaa kannattaa arvioida objektiivisesti. Heidän silmissään Ruotsi oli saanut 1808-09 surkeasti selkäänsä ja luovuttanut tietyt lääninsä Venäjälle ehtoitta. Autonomia perustui siis keisarien lupauksiin. Niillä Venäjä sai kuitenkin suomalaiset sitoutumaan uuteen kuvioon. Autonomia olikin myös Venäjälle edullinen järjestely. Eikä Aleksanteri hyvän hyvyttään mitään lupailut, vaan vahvistaakseen voimiaan tulevaan taisteluun Napoleonin kanssa.

Jyrki Vesikansa

KOSOVO PUHUTTAA



Puolisen sataa klubiveljeä kokoontui 7.2.08 kuuntelemaan tästä erittäin ajankohtaisesta aiheesta Yhdysvaltain suurlähettilään Marilyn Waren näkemyksiä ja jopa hänen omia kokemuksiaan paikalle äskettäin tehdyn tutustumismatkan muodossa, johon osallistui Suomesta ja Yhdysvalloista 7 daamia politiikan, tiedotustöiden, yritysjohton ja perheenäidin työkentiltä. Suurlähettiläs Ware on näinä päivinä parisen vuotta toiminut maansa edustajana Suomessa. Sitä edeltävältä ajalta hänellä on laaja kokemus työ- ja luottamustehtävistä erityisesti kansainvälisen vesihuollon suuryrityksissä ja organisaatioissa Yhdysvalloissa. Suurlähettiläs Ware on Pennsylvaniassa toimivan tasokkaan Franklin Marshall Collegen kunnia-tohtori.

■ ■ Illan juontajana toimi diplomaatin rutiinilla klubiveljemme Antti Lassila. Oheisena joitakin tähdenvälejä kiinnostavasta ja monipuolisesta katsauksesta nykytilanteeseen Kosovossa.

Merkille pantavaa on, että Yhdysvaltain osuus paljon esillä olevan Kosovon tilanteen ratkaisemiseksi ei suinkaan kohdistu ainoastaan toiseen osapuoleen, vaan sekä Kosovon serbit että albaanit ovat tasapuolisesti huomion ja toimenpiteiden kohteina. Tärkeintä on, että se-

kä Serbiasta että Kosovosta muodostuu elinvoimaiset valtiot Euroopan Unionin jäseninä.

Suomella tärkeä rooli

Transatlanttisia suhteita on Kosovon kysymyksessä hoidettu Washingtonin ja Brysselin sekä myöskin Washingtonin ja Helsingin välillä. Presidentti Martti Ahtisaaren panos Kosovon kysymyksen ratkaisemiseksi on ollut kiistaton, ja se muodostaa edelleenkin pohjan vieläkin lopullista ratkaisuaan odottaviin kysymyksiin. Presidentti Ahtisaari on kuluneiden kahden vuoden aikana käynyt kaksi kertaa Yhdysvaltain suurlähetystössä tapaamassa suurlähettiläs Warea selostaen tilanteen taustoja ja kehittymismahdollisuuksia. Suomalaisten ja amerikkalaisten rauhanturvaajien toiminta Kosovossa miltei käsi kädessä on ollut omiaan auttamaan ratkaisun löytämisessä ja hätää kärsivien kosovolaisten surkeiden elinolojen kohentamisessa.

Koska lopullista ratkaisuaan vielä odotettava tilanne jatkuu ja on jo jatkunut vuosikausia, on havaittavissa että kiinnostus kansainvälisten avustusorganisaatioiden keskuudessa alkaa vähitellen hiipua. Alunperin noin 200:sta avustusorganisaatiosta on jäljellä nykyään vain puolet ja KFORIN osuus humanitäärisen avun suhteen on kasvanut.

Päättämättömyyskin on päätös

Kosovo-neuvotteluryhmän muodostaa kolmen troikka Venäjä, EU ja Yhdysvallat. Tällä hetkellä ollaan tilanteessa, jossa Venäjä ehdottaa neuvotteluiden aloittamista uudelleen käytännöllisesti katsoen kymmenen vuoden takaisesta tilanteesta. Muut osapuolet katsovat, että tilanne on jo aikanaan käsitelty ja loppuratkaisun aika on käsillä. Kosovon ratkaisun hetket ovat tässä ja nyt. Asioiden päättämättömyys on itse asiassa päätös sekkin. Päätös olla päättämättä. Jugoslavian hajoaminen johti Kosovon alueen muodostumiseen, jossa 90% asukkaista oli albaaneja ja 6% serbejä. Kosovon alueen lopullisen ratkaisun puuttuminen on entisen Jugoslavian alueen viimeinen ratkaisematon kysymys. Vuonna 1989 Serbian presidentti Slobodan Milosevic peruutti autonomian mikä Kosovolla oli ollut Jugoslaviassa. Siitä alkoi Kosovon albaaniväestön diskriminaatio. Kun albaanien ja serbien välit heikkenivät 90-luvulla, saattoi Milosevic voimaan etnisen puhdistuksen joka johti tuhansien albaanien kuolemaan ja 1,5 miljoonan albaanin pakolaisuuteen.

Tässä vaiheessa todettiin niin Euroopassa kuin Yhdysvalloissakin, että näin ei voi jatkua. Huolimatta toistuvista kansainvälisistä yrityksistä päästä diplomaattien tietä konfliktista selville vesille, oli

KOSOVO PUHUTTA

lopulta todettava että taistelujen lopettamista ei saatu aikaiseksi ja jatkuvat neuvotteluyritykset kilpistyivät. Ainoa ratkaisu oli Naton väliintulo, mikä tapahtui marraskuussa 1999 jolloin Naton joukot tulivat lopettamaan II maailmansodan jälkeen pahimmat levottomuudet. Tällä väliintulolla oli neljä tavoitetta: lopettaa kaikki sotilaallinen toiminta alueella/poistaa Kosovon alueelta kaikki sotilaalliset, puolisotilaalliset ja poliisivoimat/turvata rajoittamaton pakolaisten kotiinpaluu ja sallia humanitäaristen organisaatioiden toiminta alueella/ saattaa voimaan kansainvälisen lain mukainen poliittinen päätös Kosovon asemasta kansainvälisessä yhteisössä.

Puolitoista vuotta + 130 päivää

Edellisestä tapahtumien sarjasta on pian kulunut 10 vuotta. Nyt on tullut aika, jolloin päätöksiä on saatava aikaan. Vuonna 2005 YK:n silloinen pääsihteeri Kofi Annan nimitti presidentti Matti Ahtisaaren johtamaan neuvotteluja Serbian ja Kosovon välillä. Hän antoi molemmille osapuolille runsaasti aikaa sopimuksen aikaansaamiseksi, peräti puolitoista vuotta. Molempia osapuolia tyydyttävää ratkaisua ei syntynyt. Tässä yhteydessä voidaan todeta että myös Venäjä tuki Ahtisaaren luonnoksen useimpia kohtia kuten serbien vähemmistösuojaa ja hei-

dän kulttuuriperintöään. Kun YKn turvallisuusneuvosto ei kuitenkaan päässyt sopimuksesta yhteisymmärrykseen, annettiin neuvottelijoille lisäaikaa 130 päivää. Neuvottelupöydän ääressä istuivat Venäjä, EU ja Yhdysvallat.. Käytyään läpi kaikki listalla olevat asiat, päättyi heidän mandaattinsa 10.12.07. Tulos oli laiha. Yhteistä ymmärrystä ei löytynyt.

JK. Kosovon itsenäisyyden julistaminen ja sen tunnustaminen niin Yhdysvalloissa kuin useimmissa EU maissakin on par'aikaa tapahtuva tosiasia ja odotamme nyt vain jäävätkö jälkimainingit myrskyksi vesilasissa vai isommassa astiassa.

Koska tämän illan ohjelman nimi oli Ulkopoliitiikan ilta, päädyttiin kysymysten ja vastausten tultua vuoroon esittämään illan päävieraalle kysymyksiä mm. Afganistanista, Irakista, Kyproksesta ja Kreikasta. Suurlähtetilas Ware tyydytti kysyjät diplomaattisella keskustelutaidollaan.

Kauko Lehti

MANNERHEIMIN muistelmien synty

Mannerheimin muistelmat oli yksi 1900-luvun merkittävimmistä vaikuttajista suomalaisten historiakuvan muotoutumisessa. Siihen viitataan jatkuvasti uusissakin historiantutkimuksissa. Tällä paljon luetulla kaksisaisella teoksella oli ratkaiseva vaikutus myös siihen imagoon, joka hänestä jäi jälkipolville. Toki on heti todettava, että teoksen julkaistuun muotoon vaikuttivat muutkin kuin Mannerheim. Niin kuin useimmiten valtiomiesten ja muiden merkittävien henkilöiden muistelmissa ei Mannerheiminkaan tapauksessa kyseessä ollut suoraviivainen kirjoittaminen. Apuna oli useitakin kirjoittajia. Suurelta osalta Mannerheim vain tarkasti ja muokkasi muiden kirjoittamia tekstejä.

■ ■ Mannerheim kertoo ystäviensä jo 1930-luvulla kehoitelleen häntä kirjoittamaan muistelmat. Kiireisenä hän ei työhön ryhtynyt. Talvisota toi Mannerheimin koko maailman tietoisuuteen, ja alkoi tulla pyyntöjä saada julkaista hänen muistelmiaan tai avustaa niiden kirjoittamisessa. Mannerheimin aika ei kuitenkaan kerta kaikkiaan riittänyt asiaan keskittymiseen intensiivisinä sotavuosina.

Presidenttiydestä luopuminen maaliskuussa 1946 vapautti Mannerheimin julkisista velvollisuuksista. Muistelmien kirjoittamiseenkin oli nyt aikaa, mutta käytännön ongelmiakin oli. Pahimpina



esteinä olivat sairastelu, väsyminen ja niiden mukana tullut ajoittainen muistin heikkeneminen. Ulkopoliittinenkin uhka häilyi yrityksen yllä. Suomen sodan aikaisen johtomiehen kuva maailmasta ei kenties olisi voittajavaltojen mieleen. Yksi kehottajista oli nyt ministeri Hjalmar J. Procopé, sodan ajan Washingtonin-lähtetilas ja sotasyllisyysoikeudenkäynnin puolustuksen järjestäjä. Tämä kontakti yhdistää Mannerheimin muistelmat osaksi sitä kampanjaa, jonka tarkoituksena oli osoittaa läntiselle maailmalle Suomen vaikea tilanne toisen maailmansodan vuosina ja sen jälkeen.

Mannerheim empi varsin pitkään aloittamista. Kevättalvella 1948 hän viivytteli selittämällä, että maailmantilanteen nykyvaihe, jättiläismäisten arvojen voi-

Mannerheim

Mannerheimin pyynnöstä ja jopa anteeksipyyntöstä Olsoni ei jäänyt Sveitsiin lupaamaansa pitemmäksi ajaksi.

Alunperin Mannerheim kirjoitti muistelmiaan nimen omaan länsimaiden yleisölle. Tämä otettiin kirjoittamisessa huomioon, sillä amerikkalaisen kustantajan oletettiin vaativan helppolukuista ja helppotajuista teosta, mikä ei liene haitaksi muissakaan maissa. Toisaalta, näin ajatteli ainakin Emerik Olsoni, muistelmia ei silloisessa asussaan olisi voinutkaan Suomessa julkaista. Syksyllä 1949 käännettiin englanniksi koossa olevat osat ensimmäiseen osaan tarkoitettusta tekstistä.

Varsin pian huomio kuitenkin kääntyi myös kotimaan markkinoille. Otavan toimitusjohtaja, majuri Heikki Reenpää tarjoutui joulukuussa 1948 hoitamaan muistelmien julkaisemisen. Ruotsinkielisen version varasi Holger Schildtin kustantamo. Kustantajat ottivat tässä riskin, sillä asiaan vihittyjen joukossa oli sellaisia, jotka ajattelivat, että "tätä opusta ei kuitenkaan voi Suomessa julkaista". Ennakkosopimuksia tehtiin myös pohjoismaisten kustantajien kanssa. Ruotsalaisen Norstedtin kustantamon ja Svenska Dagbladetin puolesta sopimuksen allekirjoitti Ivar Andersson.

Selkeä julkaisusuunnitelma muokattiin Heikki Reenpään käydessä Glionissa 2-6.4. 1950. Tämän jälkeen tekstin jo val-

miina olleet osat tarkistettiin ja kirjoitettiin marraskuun alkuun 1950 mennessä puhtaaksi.

Kuka siis kirjoitti muistelmat? Kenen käsialaa ne ovat? Mannerheim saneli muistojaan ja huomioitaan muiden kirjoittamista pohjateksteistä. Itse tekstin kirjoittivat Paasonen, Heinrichs ja Olsoni - Heinrichs oikeastaan vain yhden luvun ("Jatkosota"), Olsoni kaksi ("Aasian ratsastus" ja "Vapaussota") ja Paasonen peräti yksitoista. Monia luvuista kehitettiin yhteistyössä tai peräjälkeen. Esimerkiksi välirauhan aikaa koskevan jakson "Aseellinen rauha" perusohjeet kirjoitti Heinrichs 20.10.1948, mutta lopullinen teksti oli Paasonen käsialaa. Asiantuntija-apua oli saatu Eirik Hornborgilta - tämä lähetti lyhennelmän sotien ajan ulkopoliittikkaa tutkineen ns. Hornborgin komitean mietinnöstä - ja kenraali Waldemar Erfurthilta, .

Mannerheim tarkisti haamukirjoittajien tekstejä yhä uudelleen. Hän kritikoi mutta oli toisaalta selvästi tyytyväinen syntyvään elämäntarinaaan. Oli niin monta asiaa joissa hän oli ollut lopulta oikeassa. "Men nog hade jag näsa!" hän toisteli lukiessaan vapaussodan poliittista kehityksen käsittelyä.

Henkilöitä koskevia ikäviä ja huvittuneita muistojaan Mannerheim hienotunteisuusyistä jätti julkaisematta. Olsonin mukaan "Ukko on ihmeellisen objektiiv-

vinen siinä, mitä hän tahtoo julkisesti sanottavaksi, mikä ei estä häntä juttelemaasta hyvin temperamenttisia vuodatuksia."

Poliittisesti arkaluontoiset asiat Mannerheim oli aulis kirjoittamaan sanoja punniten. Hän lupasi tammikuussa 1950 Paasikivelle koettavansa miedontaa muistelmiaan. Peruslinjoistaan hän ei kuitenkaan luopunut. Toistuvasti ja vielä kuolinvuoteellaan hän sanoi, että totuus on kerrottava.

Sairaus vaikutti tietysti marsalkan työkykyyn ja muistiin. Paasonen joutui tammikuussa 1951 mm. toteamaan, että Mannerheim ei tuntunut muistavan vuodelta 1918 jääkärikonfliktin ja saksalaisten apuun kutsumisen eri vaiheita. Sitkeästi tämä kuitenkin loppuun asti yritti syventyä myös kokonaiskuvaan. Mannerheimin tarkkuus viivytti työtä. Uusimmasta ruotsinkielisestä versiosta Mannerheim ehti tarkistaa vain marraskuussa 1950 muokatun talvisotaa koskevan jakson. Suomenkielistä versiota hän ei saanut missään vaiheessa silmiensä eteen.

Mannerheimin hautajaisten (helmikuussa 1951) jälkeen teoksen suomalaiset kustantajat ja Mannerheimin avustajat päätyivät antamaan eversti Paasoselle tehtävän, että yksityiskohdat tarkistettaisiin ja että kaikki tulisi sellaiseen muotoon, joka vastaisi marsalkan ajatuksia ja sanontatapoja. Näin Mannerheimin

vaikutus ja kielikuvat vielä kuoleman jälkeenkin siivilöityivät - hänen ajatuksiinsa eläytyneen Paasonen välityksellä - painotekstiin. Lopullisesta tekstiasusta vastaavat siis Paasonen ja ruotsinkielellä Thure Svedlin.

Mitä Mannerheim sitten halusi sanoa muistelmissaan? Mannerheim oli kuolemaansa asti sitä mieltä, että oli illuusio edellyttää Suomen voivan saada elää rauhassa venäläisiltä. Venäläiset osaavat odottaa. He eivät tyytyisi rauhan tekoon vaan ennemmin tai myöhemmin aloittaisivat jonkin aktion Suomea vastaan. Siinä Suomi tarvitsisi sekä sisäistä voimaa että mahdollisimman suurta ulkoista tukea.

Mannerheim halusi selittää suomalaisille yksimielisyyden ja puolustustahdon, mukaan luettuna varustautumisen, merkityksen. Siksi hän painotti toimiaan sosiaalisella alalla ja moitti Suomen hallituksia ja eduskuntaa puolustusmäärärahojen jarruttamisesta 1930-luvulla.

Suomen kansainvälisen aseman tasapainottamiseksi Mannerheim tahtoi osoittaa lännelle, että Suomi kuului länteen ja Pohjolaan. Suomi oli sekä talvisodassa että jatkosodassa taistellut omien päämääriensä puolesta eikä sen taistelu Saksan rinnalla toisessa maailmansodassa ollut sen omaa valintaa. Suomea ei siis nyt saisi hyljätä sen takia. Molotovin-Ribbentropin sopimus oli johtanut Suomen joutumiseen Talvisotaan. Mannerheim

Mannerheim

totesi: "Ja jos talvisota olisi voitu välttää, kaikki puhuu sen puolesta, että myös sen jälkeinen kehitys olisi ollut toinen kuin se, joka johti Suomen kesäkuussa 1941 sekaantumaa suurvaltatasotaan."

Selkeimmin Mannerheimin ohjelma ilmeni muistelmien alkulauseen käsikirjoituksesta. Siinä kuvattiin Mannerheimin elämäntyön yhtenäiseksi linjaksi idän vaarasta varoittaminen. Sanat olivat voimakkaita ja sisälsivät Sargit Avellanin luonnehdinnan mukaan "atomipommeja".

Juuri alkulauseeseen julkaisijat puutuivat. Siitä poistettiin kaksi kolmasosaa, mm. kaikki viittaukset neuvostovaaraan. Jäljelle jäi Suomen armeijan ylistys. Poistettu "voimakkaan propagandaväritteinen" osa jäi taktisesti odottamaan uutta ratkaisua, jotta myös toinen osa saisi ilmestyä. Kesällä 1951 päädyttiin siihen, että alkulauseen keskeinen ajatuskulku, jota Mannerheim oli pitänyt tärkeänä, täytyi ottaa teokseen mukaan. Ratkaisu tehtiin Svedlinin, Paasosen ja Gripenbergin keskustelussa. Toisen osan loppulause sisältääkin lähes kaiken Mannerheimin alkulauseen jäännöksestä. Asiat on vain järjestelty uudelleen ja bolsevismin vaara on supistunut yhdeksi kappaleeksi, kun Mannerheim (tai Paasonen) olisi kirjoittanut siitä parikin sivua.

Muistelmiin tuli sisältymään lukuisia asiavirheitä. Esimerkiksi Mannerheimin

eroa ylipääällikyydestä vuonna 1918 kuvaava tapahtumasarja on kaikessa dramaattisuudessaan kronologialtaan täysin virheellinen. On kuitenkin todettavissa, että virhe oli päässyt tekstiin vasta Mannerheimin kuoltua. Luulisin, että useimmissa virhetapauksissa syy on yksinkertaisesti se, että Mannerheim ei muistanut asiaa eivätkä avustajat ja tarkastajat voineet ryhtyä kovin pitkällisiin tieteellisiin tutkimuksiin, eivät ainakaan niin pitkiin kuin ne, jotka virheitä ovat myöhemmin todenneet.

Muistelmien ilmestyneestä muodosta voisi sanoa, että Mannerheimin suuta ei tukittu, mutta toisaalta vaimennus oli melkoinen. Itsensuuri oli iskenyt kustantajiin. Tietysti Muistelmat olivat vain valikoitu ja tarkkaan harkittu osa Mannerheimin henkilökuva. Mannerheim oli kuolemansa jälkeenkin, Muistelmien sa kiteyttämänä hahmona, edelleen sama ylipääällikkö, joka oli koonnut kansan sotavuosina.

Ohto Manninen

Helsingin Suomalainen Klubi 2008

Puheenjohtaja

Matti Packalén
Toimitusjohtaja
050-5028715
matti(a)packalen.net

Johtokunnan jäsenet

Varapuheenjohtaja
Olli Alho
Professori
0400-417209
olli.alho(a)fonet.fi

Leif Eklöf
Konsultti
050-5250921
webmaster(a)klubi.fi

Elias Iirola
Hovioikeudenlaamanni
040-5154145
elias(a)irola.fi

Tuomas Koljonen
Toimitusjohtaja
0400-446 048
tuomas.koljonen(a)luukku.com

Jari Karpakka
Diplomi-insinööri
050-5552566
jari.karpakka(a)kolumbus.fi

Henrik Lamberg
Johtaja
0400-418 869
henrik.lamberg(a)luukku.com

Pekka Rapila
Pääsihteeri
050-5160661
pekka.rapila(a)kolumbus.fi

Pertti Virkkunen
Varanotaari
050-5639180
pertti.virkkunen(a)sibelius.fi

Toimihenkilöt

Toiminnanjohtaja:
Jyrki Berner
040-5100164
toiminnanjohtaja(a)klubi.fi

Sihteeri:
sihteeri(a)klubi.fi

Klubimestarit:
Arto Toivanen
Jarmo Heinonen
puh 09-5868830
fax 09-58688370
klubimestari(a)klubi.fi

Talous- ja hallintotoimikunta:
Pertti Virkkunen, pj, pertti.virkkunen@sibelius.fi, Kari Karvonen, Lauri Jouppi, Markus Miettinen, Jussi Selinheimo, Jens Stormbom, Jussi Koskinen, Tuomas Koljonen.

Ohjelmatoimikunta: Olli Alho, pj, olli.alho@fonet.fi, Aarno Kaila, Pekka Piispanen, Ere Kokkonen, Pekka Ritvos, Leif Eklöf, Jari Karpakka, Henrik Lamberg, Pekka Rapila.

Kulttuuritoimikunta: Henrik Lamberg pj., henrik.lamberg@luukku.com, Rainer Friberg, kuoro, Elias Iirola, Klubin taideteokset, Timo Kivi-Koskinen, orkesteri, Keijo Kulha, teatteri, Antti Lassila, kuvataide, Kauko Lehti, kirjasto, Weijo Pitkänen, kuvataide, Veikko Sonninen, kirjallisuus, Tuomo Tuomi, kieli- ja kulttuurihistoria, Ari Mentu, sihteeri.

Viestintätoimikunta: Pekka Rapila, pj, pekka.rapila@kolumbus.fi, Leif Eklöf, vpj, Veikko Hannula, Ari Huovinen, Juha Kojonen, Leif Nordin, Pentti Paalu, Nikolai Yliroto.

Harrastustoimikunta: Jari Karpakka, pj, jari.karpakka@kolumbus.fi, Ahto Alander, biljardi, Leif Eklöf, maanpuolustus, Pellervo Erkkilä, skruuvi, Jorma Hämäläinen, gastronomia, Ensio Mäntylä, kalastus, Jussi Neste, tennis, Jussi Papinniemi, golf, Kaj Sarpaneva, veneily, Heikki Sarso, keilailu, Kalevi Suortti, digikamera ja luontokuvaus, Hannu Vaahtio, ammunta, moottoripyöräily, Jarmo Virravirta, matkailu, Rainer Wulff, metsästys, viron kieli.

Helsingin Suomalaisen Klubin neljä kertaa vuodessa julkaisevan Klubilehden päätoimittaja on Leif Eklöf, webmaster@klubi.fi sekä toimittajat: Elias Iirola elias@irola.fi, Antti Henttonen antti.henttonen@suomiforum.com, Yrjö Larmola yrjo.larmola@welho.co, Kauko Lehti kauko.lehti@24.fi, Weijo Pitkänen weijo.pitkanen@elisanet.fi, Erkki Nordberg enordber@welho.com, Yrjö Klippi taittäja yka@klippidm.fi, Jyrki Vesikansa jyrki.vesikansa@kolumbus.fi, Juha Kojonen ilmoitukset juha.kojonen@confidocapital.com, Veikko Hannula kuvatoimittaja vhannul@attglobal.net

Ravintola

HELSINGIN SUOMALAINEN KLUBI

YSTÄVÄLLISET PÖYTÄVARAUKSET PUH. 586 88 344



KEVÄT KEIKKUEN TULEVI

*Vihdoinkin valoisuus hiipii päiviimme tutun
keväisen talitintin viserryksen säestämään.*

*Me täällä Suomalaisen Klubin ravintolassa haluamme
juhlistaa pimeän talven päättymistä matkustamalla
kevään valoisina kuukausina kulinarismin maailmassa.*

*Olemme myös kehittäneet henkilökuntamme valmiuksia asiakkaiden
turvallisuuden hyväksi. Tällä kertaa vuorossa oli ensiapukoulutus.*

MAALISKU

*Maaliskuussa teemme matkan Venäläisten herkkujen pariin.
Tarjolla mm. Borštš-keittoa, suolakurkut hunajan ja smetanan kera,
pelmenit, Kievin kanaa, lihašašlik sekä Romanovin hedelmiä.*

HUHTIKUU

*Huhtikuussa tutustumme Chablis'n viineihin
Brocardin viinitalon ja klubiveljen Seppo Skipparin
(Launer Oy) avustuksella. Brocard on yksi alueen
tunnetuimmista viinitaloista, jonka menestyksen
salaisuutena on terroirin ja perinteiden kunnioitus.
Keittiömme loihitii viineihin sopivan menun, josta
tiedotamme lähempänä ajankohtaa ravintolan sivuilla.
Viini-iltaan mahtuu mukaan 80 henkilöä ja
ilmoittautuminen tapahtuu Klubin jäsensivujen kautta.*

TOUKOKUU

*Toukokuussa tarjoilemme perinteisesti erilaisia parsaherkkuja.
Alun perin parsaa käytettiin lääkekasvina, mutta tänä päivänä
se on suurta kevään herkkua. Minkä värinen parsaa on parasta?
Onko se vaalea, pinnan alla mullattuna kasvanut vai
vihreä, mullan pinnalla, auringosta värinsä saanut?
Suosittelemme, että tulette itse maistamaan!
Toukokuun lopulla toivomme, että saamme luoda onnen hetkiä
uusien kotimaisten perunoiden avulla. Lautaselle lisäämme
graavisiikaa ja korvasienimuhennosta ja tietenkin aitoa kirnuvoita.*

*Tervetuloa herkuttelemaan!
Teidän Riitta Malmberg*

Muistattehan tehdä vapun pöytävaraukset ajoissa!! Puh. 586 88 344

7 merkkiä – yli 200 mallia.

 CITROËN



HONDA
The Power of Dreams



Mercedes-Benz



MITSUBISHI
MOTORS



 smart
by Mercedes-Benz



www.veho.fi

Veho Autotalot – suomalaisia perinteitä kunnioittaen vuodesta 1939

Vehon menestyksellä tarina sai alkunsa, kun Mercedes-Benz-autojen maahantuontia varten perustettiin yritys Helsingissä vuonna 1939.

Noista päivistä Veho on kasvanut suomalaisena perheyriksenä seitsemän merkin autotaloksi suomalaisia arvoja ja perinteitä vaalien. Tänä päivänä Veho-konserni on liikevaihdolla mitattuna Suomen suurin autoalan yritys, jolla on myös vahva asema autojen vähittäiskaupassa.

**Veho Autotalot haluaa toivottaa Suomalaisen Klubin jäsenille
kunniaakasta ja virkeää tulevaisuutta suomalaista kulttuuriperimää
ylläpitäen ja kasvattaen.**

**Katso Vehon
klubietu jäsenille:
www.klubi.fi/edut**

VEHO
• AUTOTALOT •